

Keuruun hyvinvointikertomuksen vuosiraportti 2025

Dokumentin sisältö

JOHDANTO

Asukasluvun kehitys vuonna 2025

OSA I Hyvinvoinnin indikaattorit

1 HYTE-kerroin ja huomioita

Hyvinvointikertomus 2025

2 Kokonaisuudet

2.1 Ehkäisevä työ

2.2 Elinvoima

2.3 Kulttuuri

2.4 Liikunta

2.5 Mielenhyvinvointi

2.6 Osallisuus

2.7 Ravitsemus

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Lähteet

JOHDANTO

Kunnalla on velvollisuus laatia hyvinvointikertomus ja -suunnitelma, joka pohjautuu lakiin Sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä lukuun 6 (612/2021).

Laissa todetaan:

"Kunnan on seurattava kuntalaisten elinoloja, hyvinvointia ja terveyttä sekä niihin vaikuttavia tekijöitä alueittain ja väestöryhmittäin. Kunnassa on raportoitava kuntalaisten hyvinvoinnista ja terveydestä, niihin vaikuttavista tekijöistä sekä toteutetuista toimenpiteistä valtuustolle vuosittain. Lisäksi kunnassa on valmisteltava valtuustolle valtuustokausittain hyvinvointikertomus ja -suunnitelma edellä mainituista asioista."

Tästä asiakirjasta ilmenee Keuruun kaupungin hyvinvointikertomuksen vuosiraportti vuodelta 2025. Vuosiraportti pohjautuu Keuruun laajaan hyvinvointisuunnitelmaan vuosiksi 2021-2026, joka on hyväksytty Keuruun kaupunginvaltuustossa 6.5.2024.

Asukasluvun kehitys vuonna 2025

Keuruun ennakkollinen asukasluku oli 9 024 asukasta joulukuussa 2025. Asukasluku vähentyi 99 asukkaalla vuodesta 2024.

Vuonna 2025 Keuruulla syntyi 49 lasta, joka on yhtä paljon kuin edellisvuonna. Kuolleita oli yhteensä 152 henkilöä.

Alla esitetyt tiedot ovat ennakkolliset väestötiedot ikäluokittain vuodelta 2025. Suluissa muutos verrattuna vuoteen 2024.

- 0-14-vuotiaat 1 050 (-51 hlö)
- 15-24-vuotiaat 728 (+28 hlö)
- 25-44-vuotiaat 1 545 (-34 hlö)
- 45-64-vuotiaat 2 296 (-61 hlö)
- 65-74-vuotiaat 1 619 (-49 hlö)
- 75-> vuotiaat 1786 (+68 hlö)

Vuonna 2024 Keuruulta muutettiin eniten seuraaviin kuntiin:

1. Jyväskylä 100 hlö
2. Tampere 30 hlö
3. Helsinki 23 hlö
4. Multia 18 hlö
5. Mänttä-Vilppula 17 hlö

Vuonna 2024 Keuruulle muutettiin eniten seuraavista kunnista:

1. Jyväskylä 65 hlö
2. Mänttä-Vilppula 38 hlö
3. Jämsä 18 hlö
4. Tampere 16 hlö
5. Helsinki 14 hlö

Postinumeroalueiden mukaan asukkaat jakautuvat seuraavasti (2024)

41970 Huttula (Keuruu) 40

42520 Asunta (Keuruu) 128

42560 Pohjoisjärvi (Keuruu) 147

42700 Keuruu Keskus (Keuruu) 7269

42800 Haapamäki (Keuruu) 1029

42820 Riiho (Keuruu) 65

42910 Pihlajavesi (Keuruu) 238

42930 Katajamäki (Keuruu) 85

Valkealahden postinumero 42720 poistui ja yhdistyi keskustan postinumeroon.

OSA I Hyvinvoinnin indikaattorit

1 HYTE-kerroin ja huomioita

Tiivistelmä:

- Keuruun kaupungin HYTE-kerroin nousi vuonna 2025. Viimeisimmän vuoden lasku asukasta kohden on 14,3€/asukas -> 19,2€/asukas. Summa on yhteensä noin 175 200 euroa. Kasvua 39 600 euroa.
- Alla olevasta kuvasta 1 ilmenee asukaskohtaisen HYTE-kertoimen määrän kehitys vuosina 2023-2025. Kehityksen on ennakoitu jatkuvan nousujohtoisena vuonna 2026, mikäli tulosindikaattoreissa ei tapahdu merkittäviä muutoksia.

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo 58 -> 78

Tulos-indikaattoreiden keskiarvo 38 -> 47

= Hytekerroin 48 ->62

Huomioita ja nostoja:

- Työttömyys yhtä korkealla ollut viimeksi kuin vuonna 2014 (varuskunnan lakkautus).
- Keuruun terveyskeskuksen palveluntuottajana aloitti Mehiläinen.
- Syntyvyys ja maahanmuutto samaa luokkaa (väestön ennakkotilasto Q1-Q4 syntyvyys 49, maahanmuutto 46).
- Kuntalaiskyselyssä jopa 80 prosenttia vastaajista koki olevansa erittäin onnellinen tai melko onnellinen (kokonaisotos n=736).
- 15-24-vuotiaiden määrä on kasvanut kahden vuoden ajan.

Yhteiskunnallinen katsaus:

Suurin osa suomalaisista kokee elämänsä turvalliseksi ja on toiveikas tulevaisuuden suhteen.

Kokemus hyvinvoinnista on kuitenkin monilta osin heikentynyt viime vuosina: tyytyväisyys elämään ja onnellisuuden kokemukset ovat vähentyneet, erityisesti nuorilla aikuisilla.

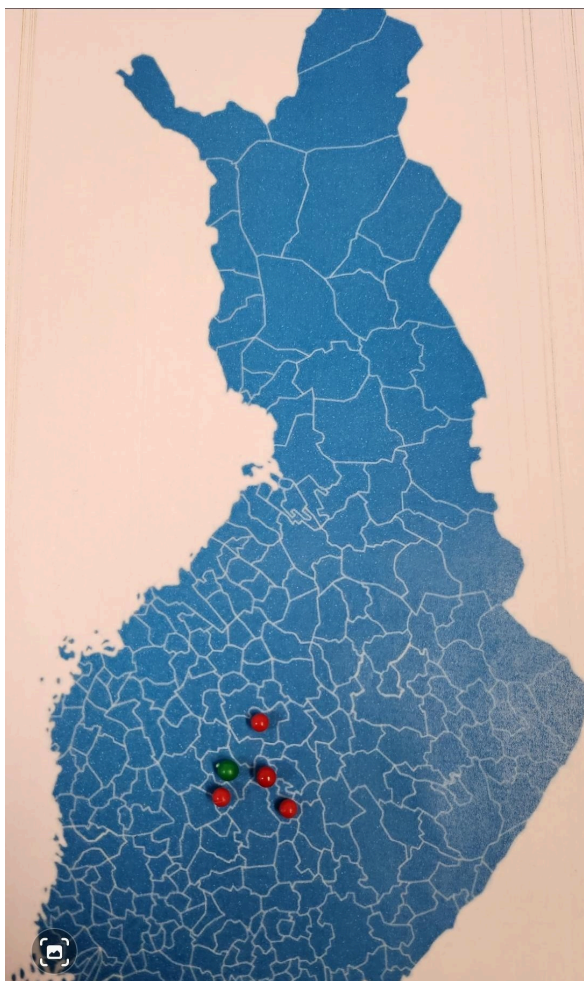
Monet kriisit, korkea inflaatio ja nousseet elinkustannukset ovat lisänneet koettuja toimeentulovaikeuksia.

Yksinäisyys ja kokemus osattomuudesta syövät yhteiskunnan sosiaalista pääomaa ja rapauttavat luottamusta.

Koettua hyvinvointia edistetään parhaiten varmistamalla turvallinen elinympäristö, riittävä toimeentulo, toimivat palvelut ja vahvat lähiyhteisöt yhdenvertaisesti kaikille. (THL 2025).

Alle koottuun indikaattoritietoon on valittu vertailualueiksi:

- Mänttä-Vilppula
- Saarijärvi
- Petäjävesi
- Jyväskylä
- Koko maa

Hyte-kerroin ja perustiedot

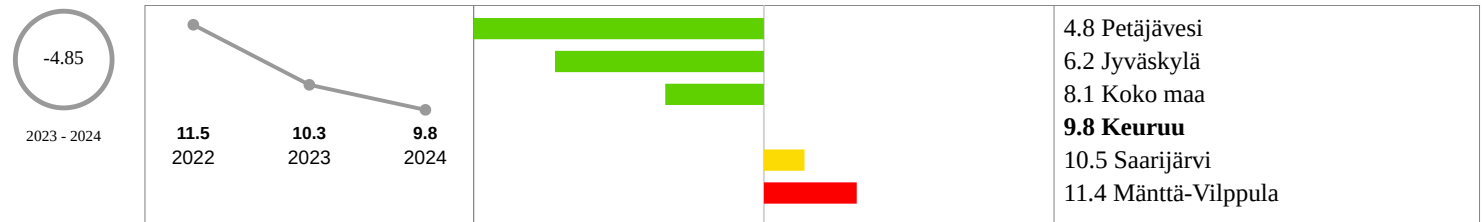
Talous

HYTE-kerroin

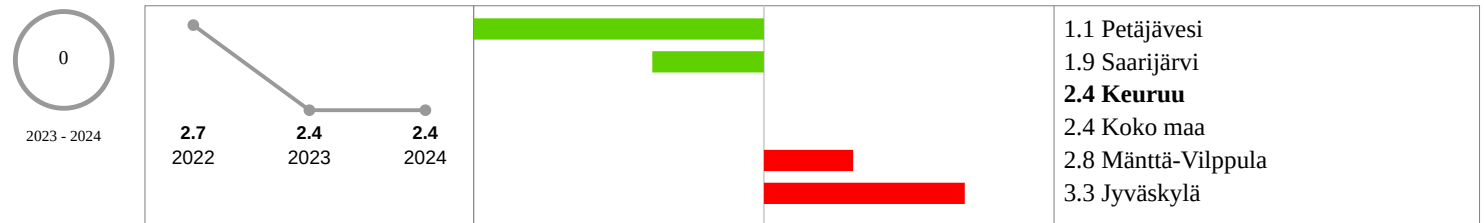
Kokee terveydentilansa keskinkertaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

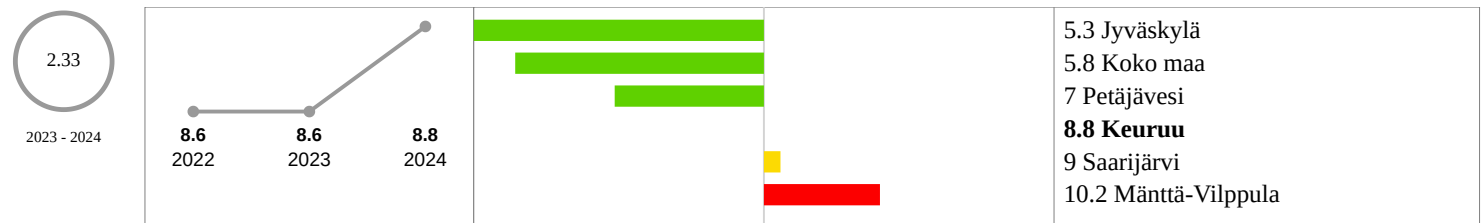
Koulutuksen ulkopuolelle jääneet 17 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

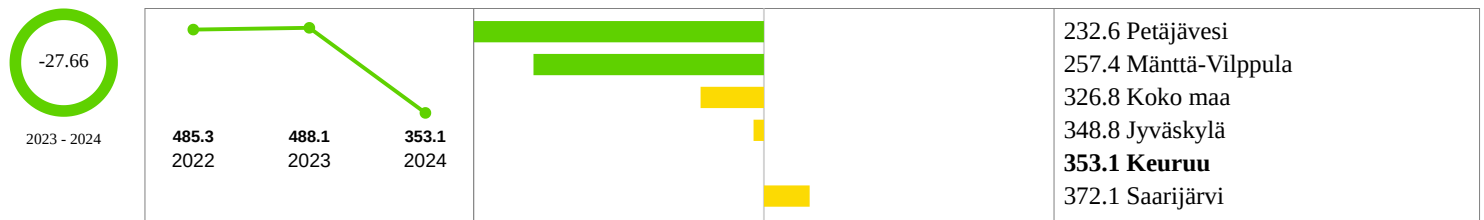
Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

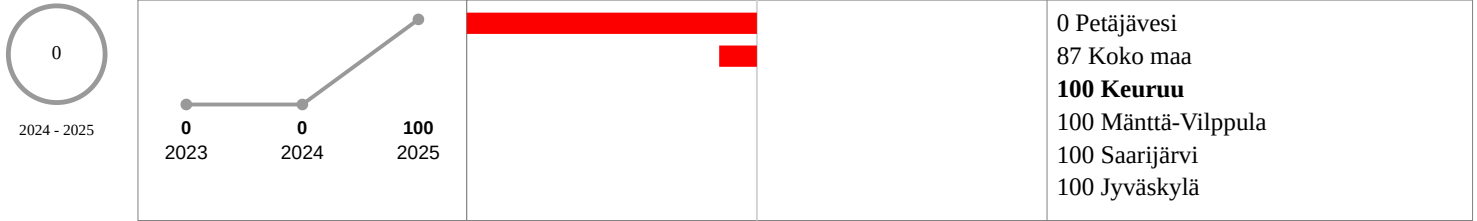
Työkyvyttömyyseläkettä saavat 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

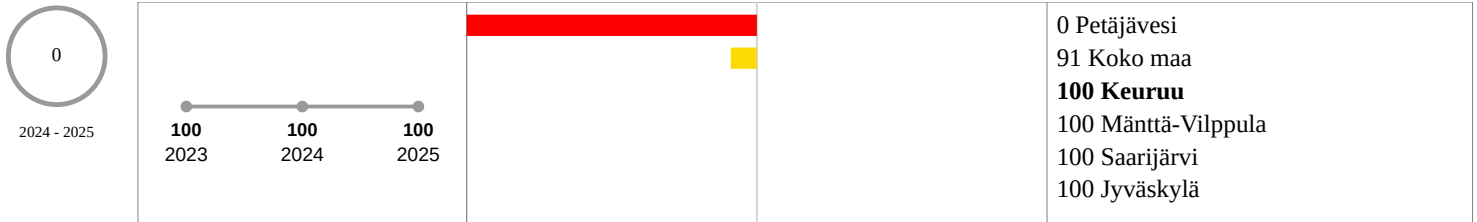
Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

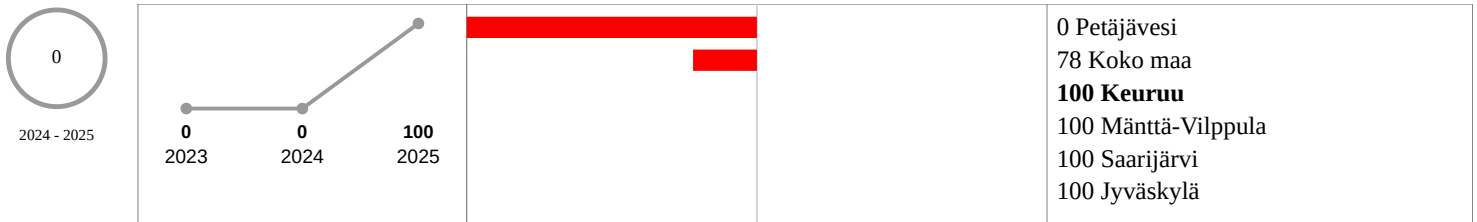
Valtuustolle raportoidaan vuosittain väestön elintavoista ja niissä tapahtuneista muutoksista

Kunnan talousarviossa ja taloussuunnitelmassa määritellään talousarviovuodelle mittarit, joilla seurataan väestön hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen tavoitteiden toteutumista

Kunnan tarkastuslautakunnan arviointikertomuksessa arvioidaan valtuustokausittain kunnan hyvinvointi- ja terveystavoitteiden toteutuminen

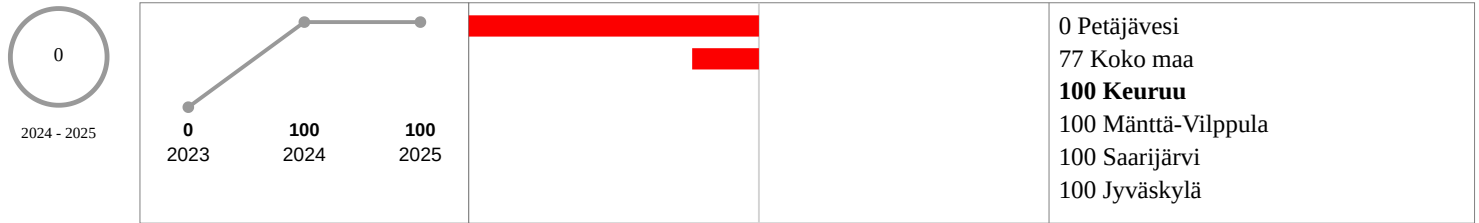
Kunnassa toimii erikseen nimetty asiantuntija, suunnittelija tai vastaava, joka koordinoi hyvinvoinnin ja terveyden edistämistyötä

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

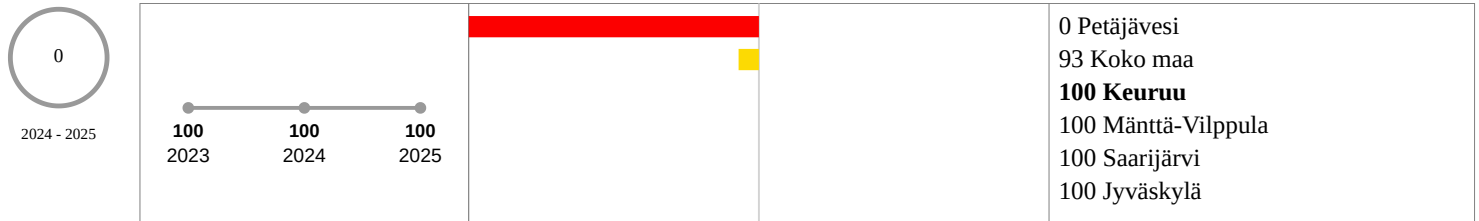
Lasten ja nuorten liikunta-aktiivisuutta raportoidaan vuosittain kunnan hyvinvointikertomuksessa tai vastaavassa kertomuksessa

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

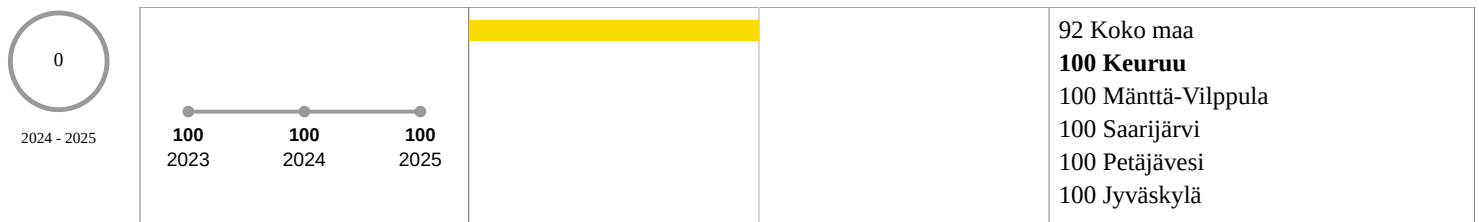
Kunnassa järjestetään kohdennettuja liikumisryhmiä liikuntaseuratoiminnan ulkopuolella oleville lapsille ja nuorille

Liikunnan edistämisestä vastaavat viranhaltijat osallistuvat toimielinten vaikutusten ennakoarviointiin

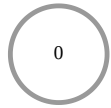
Kunnassa toimii liikunnan edistämistä käsittelevä poikkihallinnollinen työryhmä

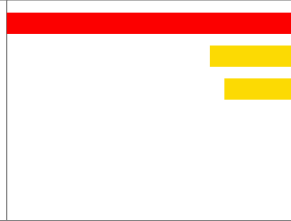
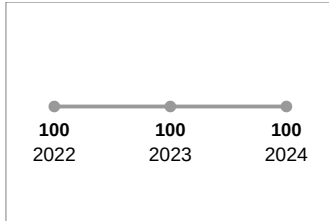
Kouluympäristön terveellisyden ja turvallisuuden sekä koulu yhteisön hyvinvoinnin edistämisen tarkastus

Oppilaiden poissaolojen kokonaismäärää seurataan koko koulussa

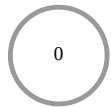

2023 - 2024

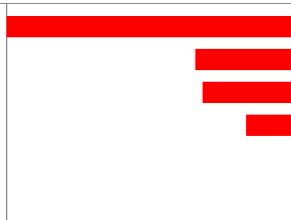
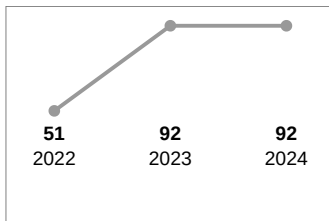

80 Koko maa
94 Saarijärvi
95 Jyväskylä
100 Keuruu
100 Mänttä-Vilppula
100 Petäjävesi

Koulussa on pitkät liikuntavälitunnit

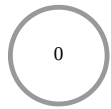

2023 - 2024

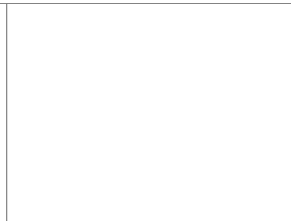
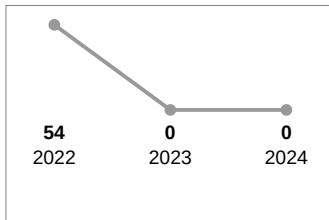

12 Saarijärvi
64 Mänttä-Vilppula
66 Koko maa
78 Petäjävesi
92 Keuruu
96 Jyväskylä

Koulussa noudatetaan Valtion ravitsemusneuvottelukunnan kouluruokailusuositusta koululounaan ja välipalojen järjestämisessä

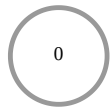

2023 - 2024

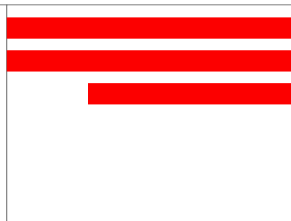
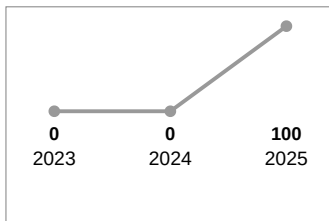

0 Keuruu
0 Saarijärvi
0 Petäjävesi
0 Jyväskylä
7 Koko maa
7 Mänttä-Vilppula

Kunta madaltaa kulttuuriin osallistumisen kynnyksiä

2024 - 2025

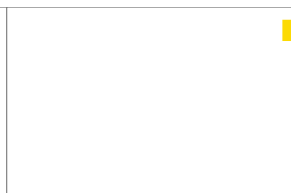
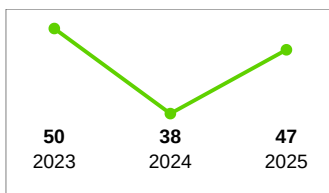

0 Mänttä-Vilppula
0 Petäjävesi
28 Koko maa
100 Keuruu
100 Saarijärvi
100 Jyväskylä

Tulosindikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

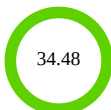

2024 - 2025

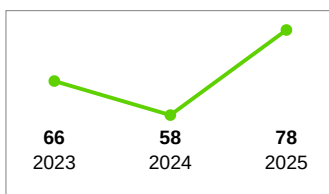

46 Saarijärvi
47 Keuruu
48 Mänttä-Vilppula
49 Jyväskylä
67 Petäjävesi

Prosessi-indikaattoreiden keskiarvo (HYTE-kerroin)

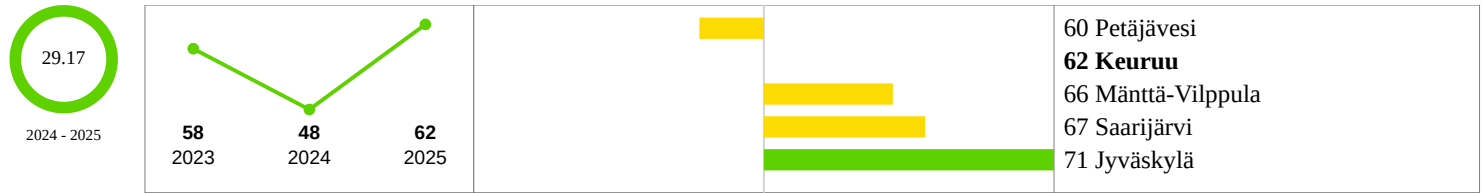

2024 - 2025

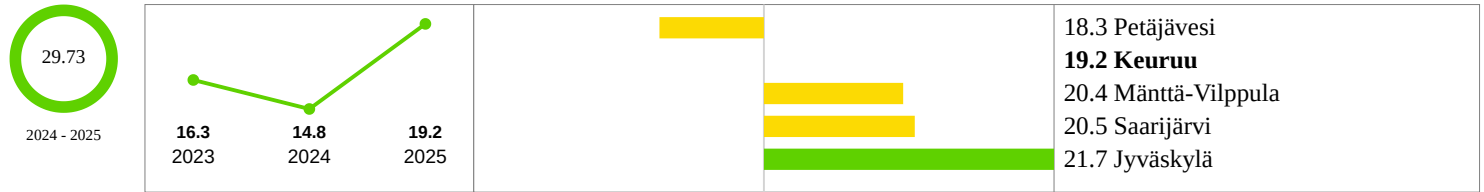

52 Petäjävesi
78 Keuruu
85 Mänttä-Vilppula
87 Saarijärvi
92 Jyväskylä

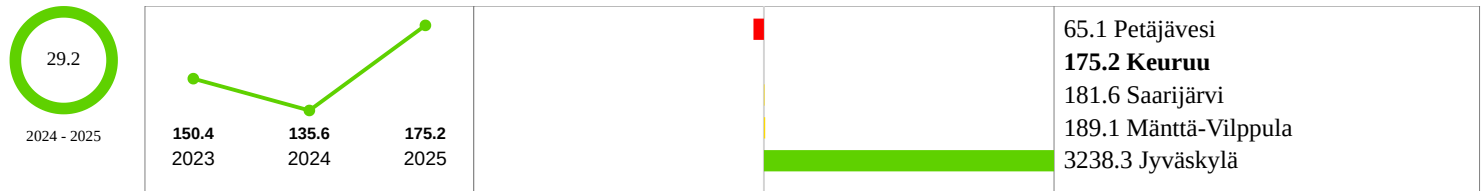
HYTE-kerroin, 0 - 100

HYTE-kerroin euroa / asukas

HYTE-kerroin, 1 000 euroa

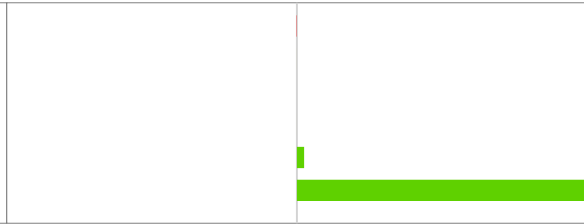
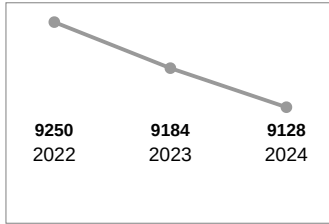
Perustiedot

Väestö

Väestö 31.12.

2023 - 2024

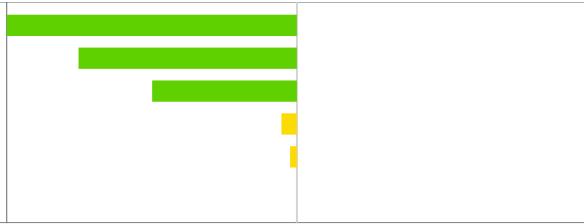
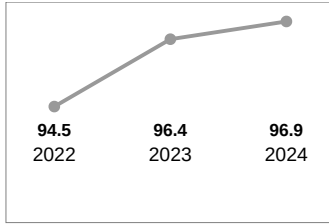

3552 Petäjävesi
8858 Saarijärvi
9128 Keuruu
9270 Mänttä-Vilppula
149194 Jyväskylä
5635971 Koko maa

Huoltosuhde, demografinen

2023 - 2024

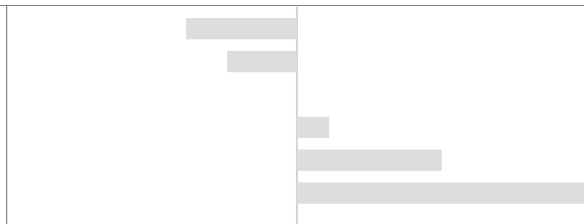
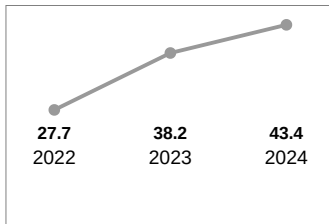

50 Jyväskylä
61.6 Koko maa
73.5 Petäjävesi
94.4 Saarijärvi
95.8 Mänttä-Vilppula
96.9 Keuruu

Muu kuin suomi, ruotsi tai saame äidinkielenä / 1 000 asukasta

2023 - 2024

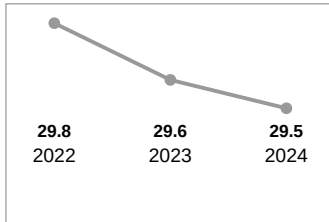

18.6 Petäjävesi
27.8 Saarijärvi
43.4 Keuruu
50.6 Mänttä-Vilppula
75.8 Jyväskylä
108.3 Koko maa

Lapsiperheet, % perheistä

2023 - 2024

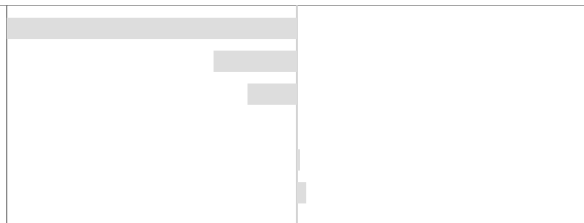
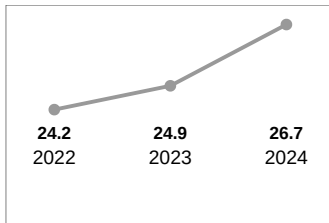

26.7 Mänttä-Vilppula
28 Saarijärvi
29.5 Keuruu
37.2 Koko maa
37.4 Petäjävesi
37.9 Jyväskylä

Yhden vanhemman perheet, % lapsiperheistä

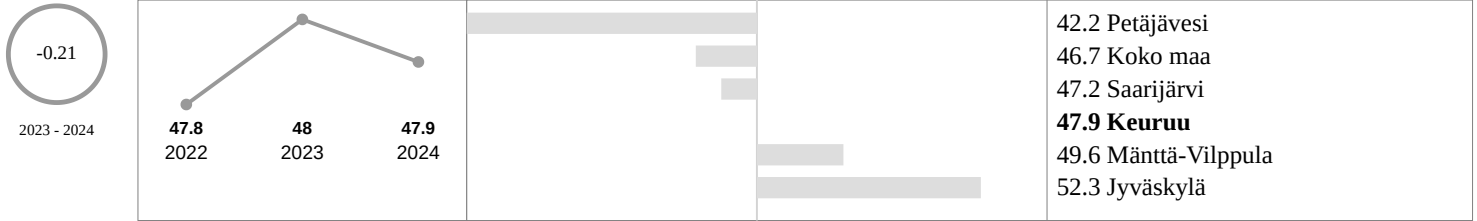

2023 - 2024

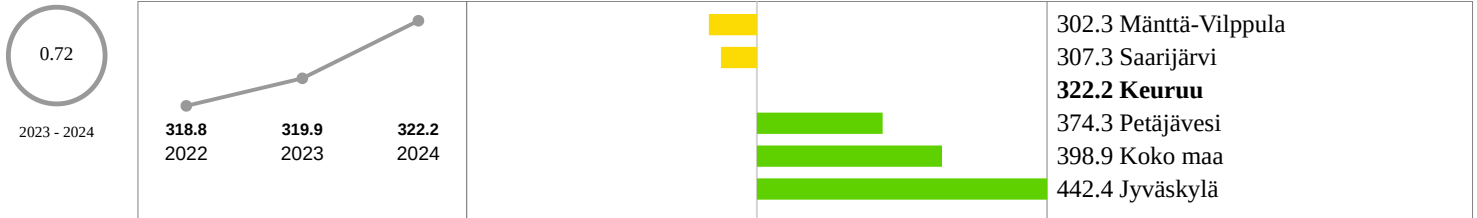

17.3 Petäjävesi
24 Koko maa
25.1 Jyväskylä
26.7 Keuruu
26.8 Saarijärvi
27 Mänttä-Vilppula

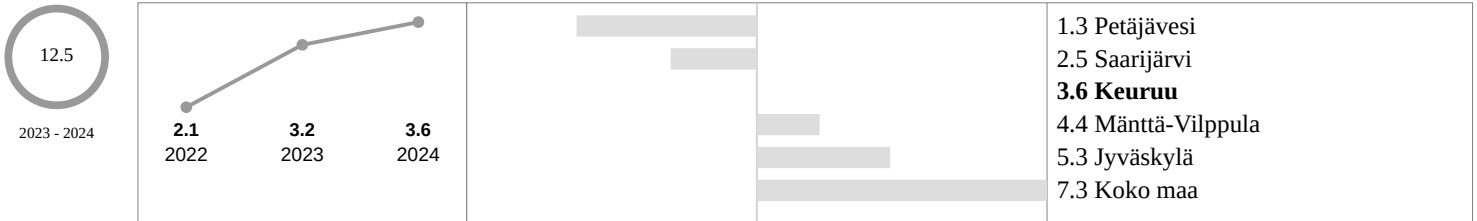
Yhden hengen asutokunnat, % asutokunnista

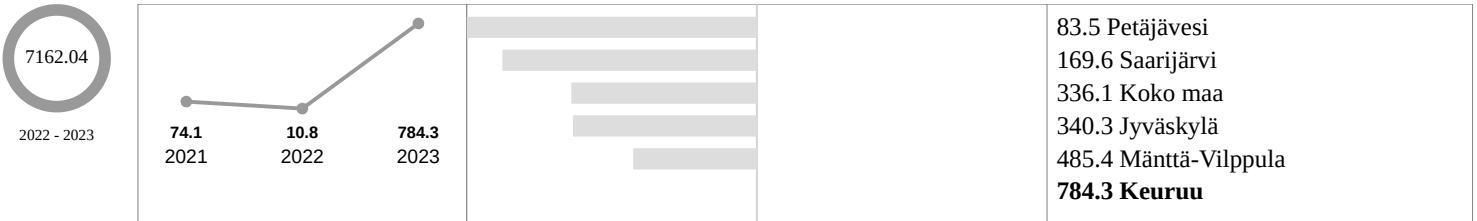
Koulutustasomittain

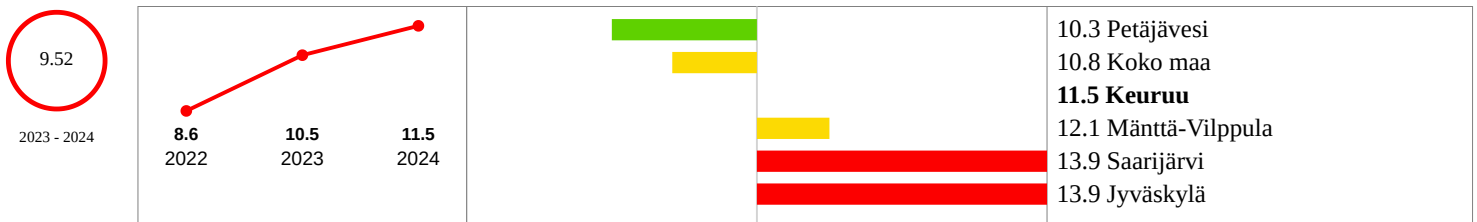
Ulkomaan kansalaiset, % väestöstä

Vastaanotetut pakolaiset / 100 000 asukasta

Työttömät, % työvoimasta

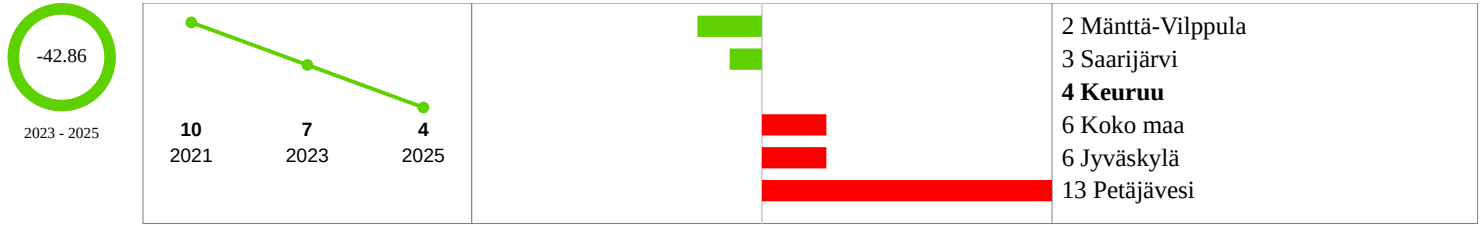

Hyvinvoinnin osa-alueet

1. Ehkäisevä työ

Huumeet

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % 8. ja 9. luokan oppilaista

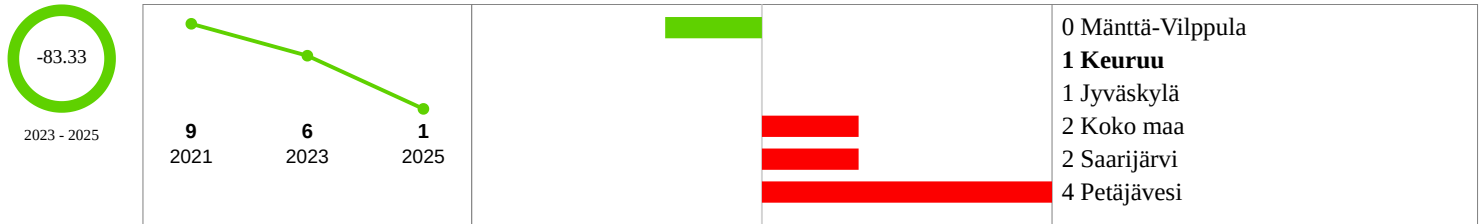

Kokeillut laittomia huumeita ainakin kerran, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tupakka- ja nikotiinituotteet

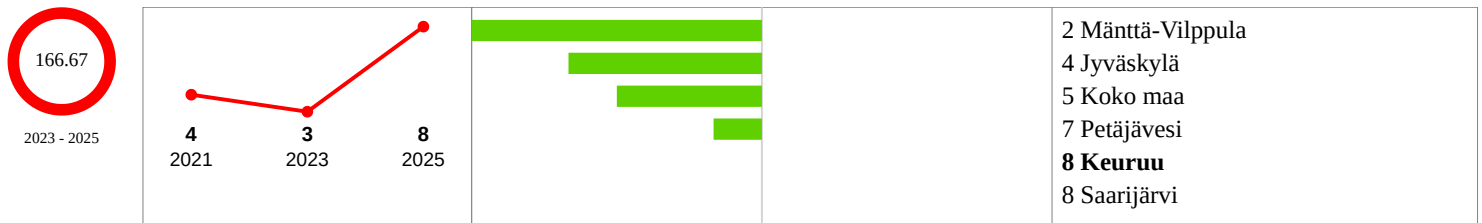
Tupakoi päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

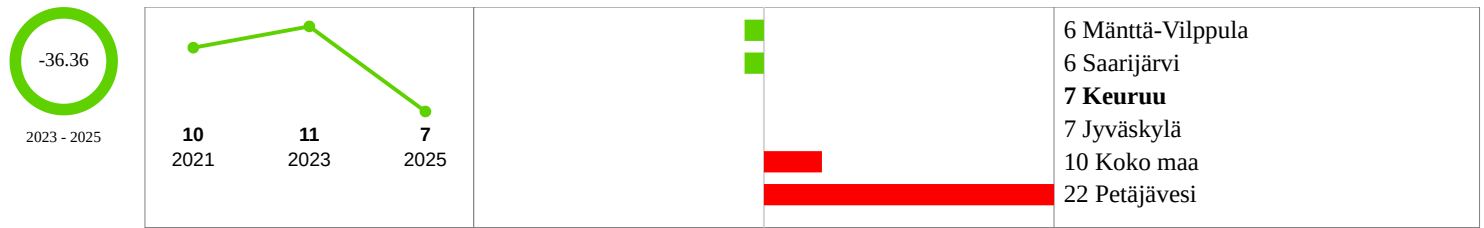
Tupakoi päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

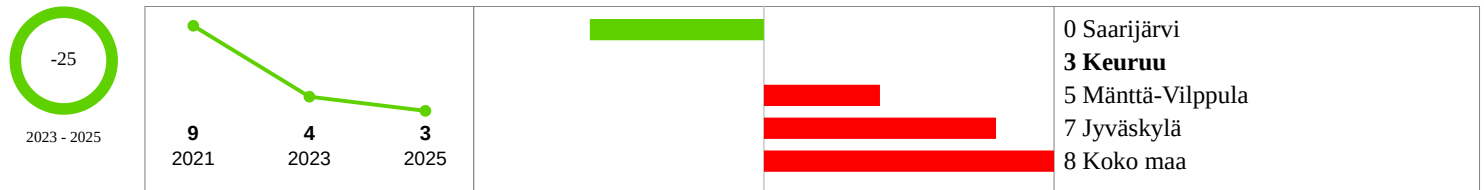
Käyttänyt tupakkaa, sähkö tupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja vähintään kerran, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

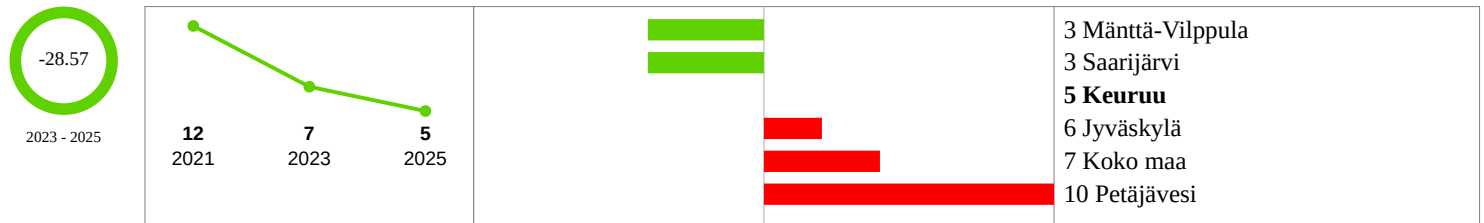

Käyttää päivittäin tupakkaa, sähkötupakkaa, nuuskaa tai nikotiinipusseja, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

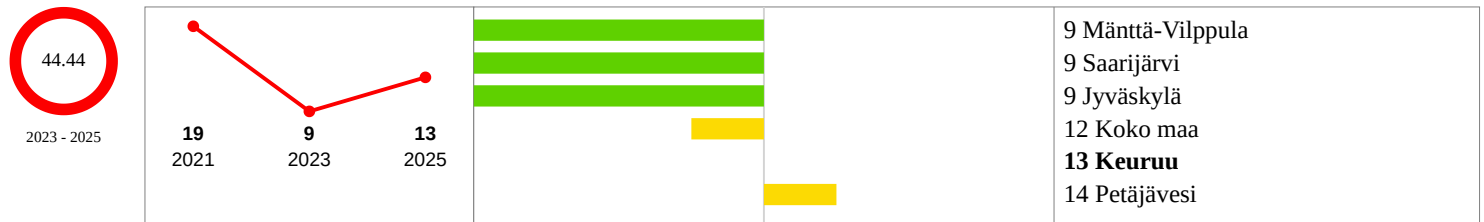

Alkoholi

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

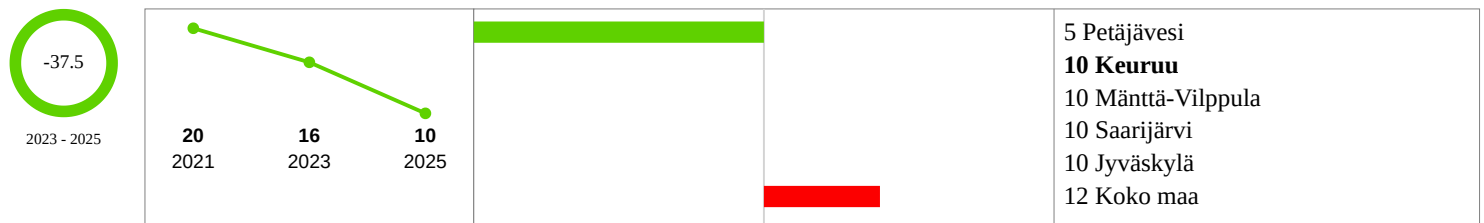

Tosi humalassa vähintään kerran kuukaudessa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Väkivalta

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2019-)

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2019-)

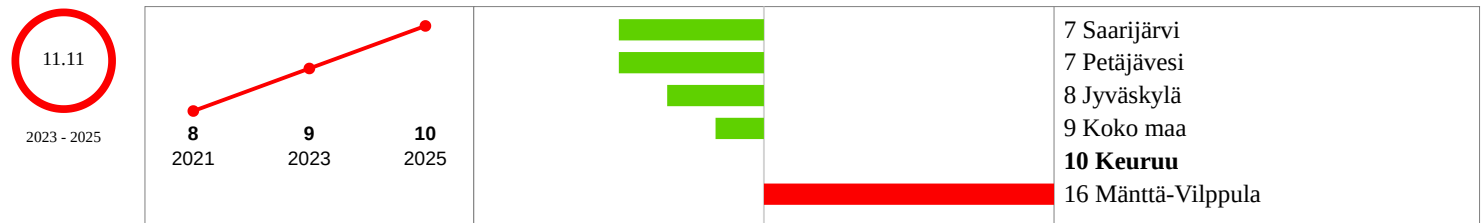

Kokenut vanhempien fyysistä väkivaltaa vuoden aikana, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2019-)

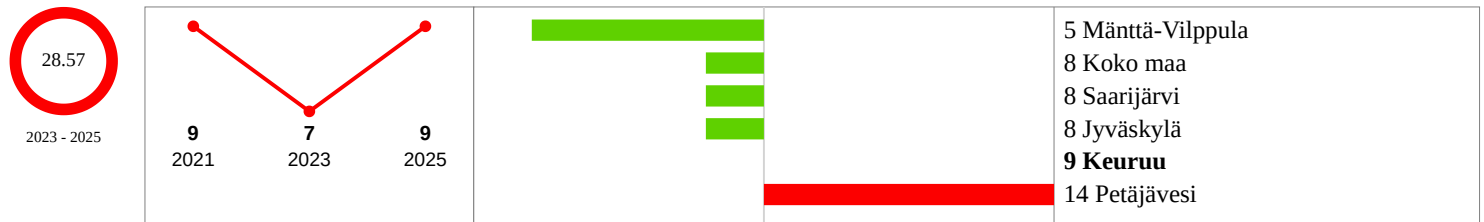

Kiusaaminen

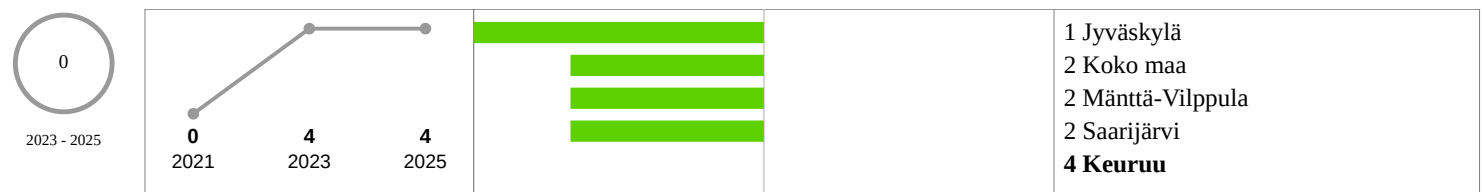
Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % 8. ja 9. luokan oppilaista

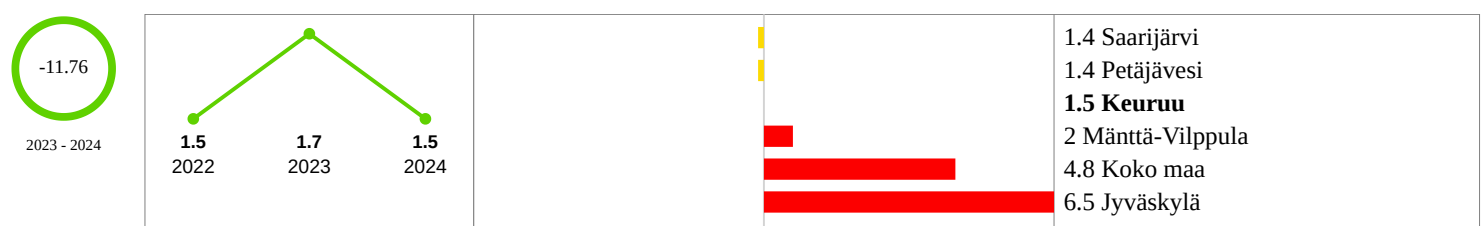

Koulukiusattuna vähintään kerran viikossa, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Poliisin tilastot

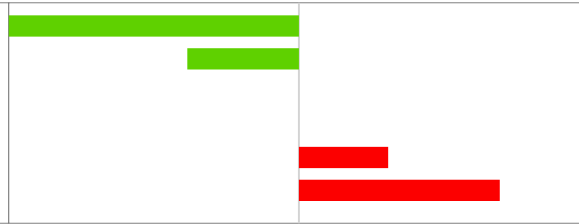
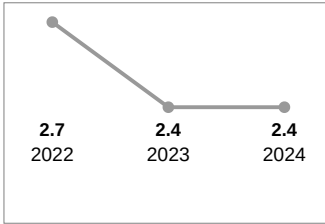
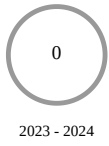
Poliisin tietoon tulleet kaikki huumausainerikokset / 1 000 asukasta

2. Elinvoima

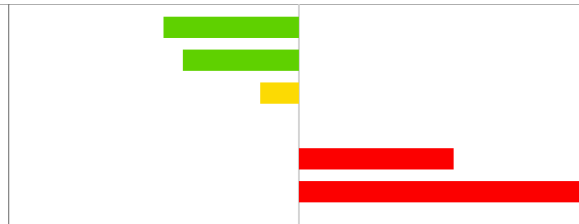
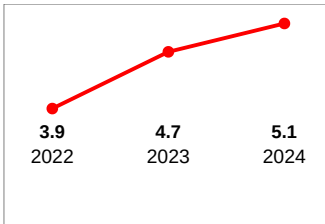
Työllisyys

Toimeentulotukea pitkäaikaisesti saaneet 25 - 64-vuotiaat, % vastaavan ikäisestä väestöstä

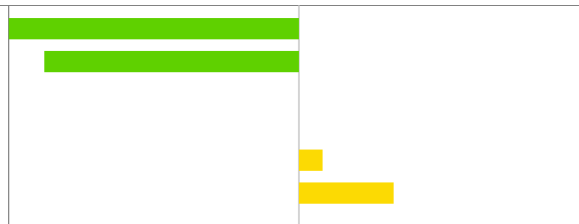
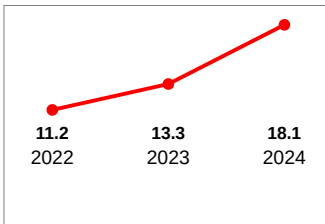
1.1	Petäjavesi
1.9	Saarijärvi
2.4	Keuruu
2.4	Koko maa
2.8	Mänttä-Vilppula
3.3	Jyväskylä

Vaikeasti työllistyvät (rakennetyöttömyys), % 15 - 64-vuotiaista

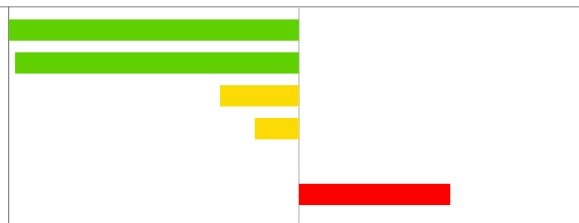
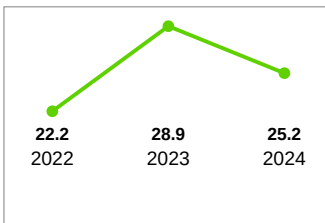
4.4	Mänttä-Vilppula
4.5	Koko maa
4.9	Petäjavesi
5.1	Keuruu
5.9	Jyväskylä
6.6	Saarijärvi

Nuorisotyöttömät, % 18 - 24-vuotiaasta työvoimasta

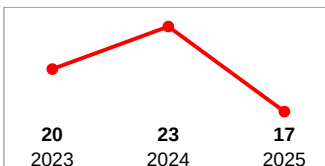
13.2	Koko maa
13.8	Petäjavesi
18.1	Keuruu
18.1	Jyväskylä
18.5	Mänttä-Vilppula
19.7	Saarijärvi

Syrjäytymisriskissä (ei työssä, ei opiskele, ei ole varusmiespalvelussa) olevat 18 - 24-vuotiaat, % vastaavan ikäisistä

16	Jyväskylä
16.2	Koko maa
22.7	Petäjavesi
23.8	Mänttä-Vilppula
25.2	Keuruu
30	Saarijärvi

Avoimien työpaikkojen määrä (Joulukuu)

17	Keuruu
----	---------------

Turvallisuus

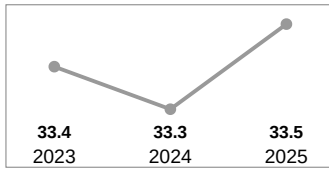
3. Kulttuuri

Kulttuuri

Kirjaston käyttäjät %

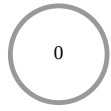

2024 - 2025

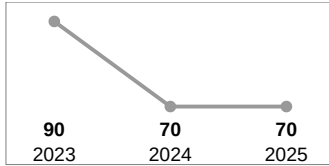

33.5 Keuruu

Kaupungin, järjestöjen ja muiden toimijoiden yhteistyössä tuottamien tapahtumien määrä

2024 - 2025

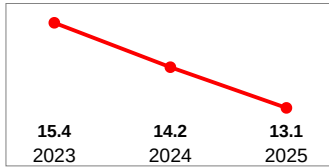

70 Keuruu

Kansalaisopiston osallistujamäärät %

2024 - 2025

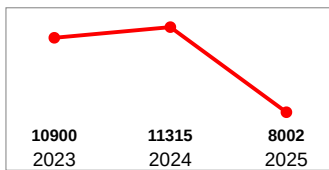

13.1 Keuruu

Museon kävijämäärät

2024 - 2025

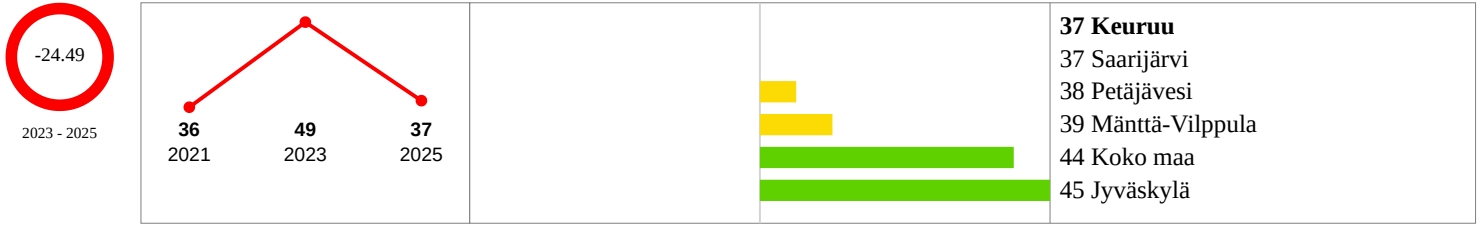

8002 Keuruu

4. Liikunta

Liikunta

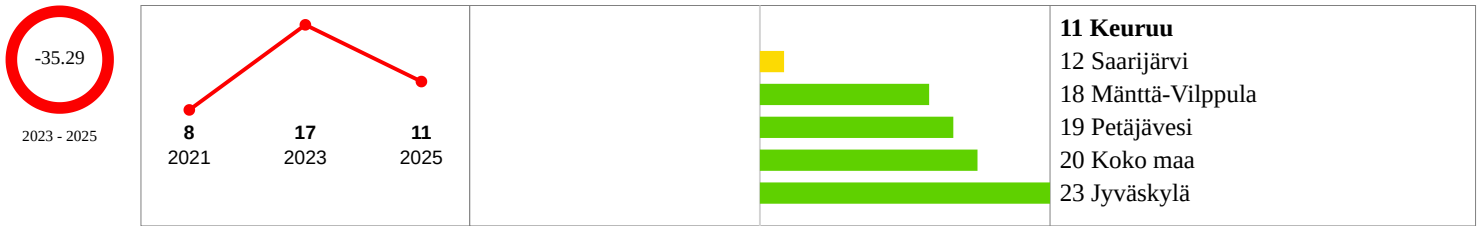
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

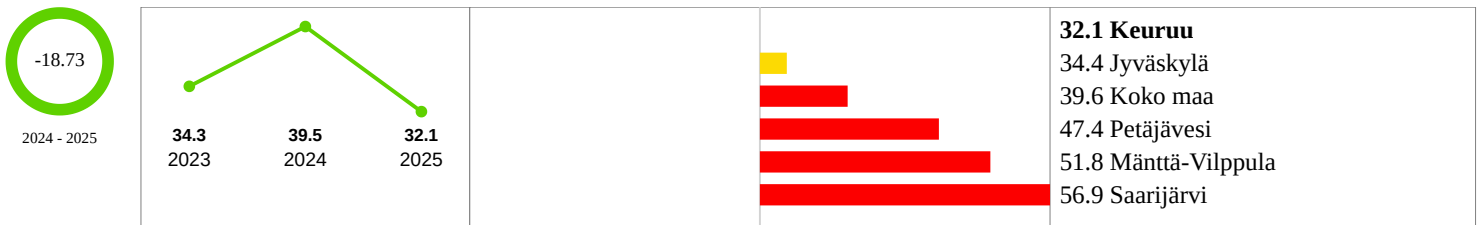
Vähintään tunnin päivässä liikkuvat, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 5. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

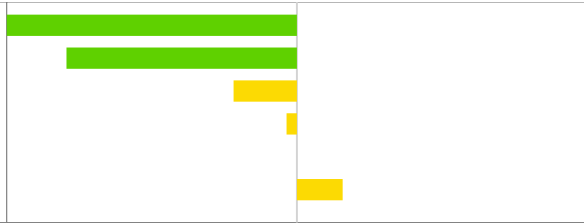
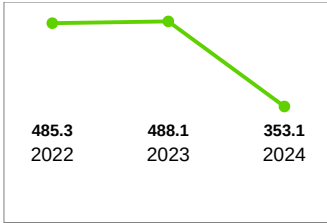
Lasten ja nuorten fyysinen toimintakyky (MOVE!-mittaus), % 8. luokan oppilaista, joilla heikko fyysinen toimintakyky

Kaatumisiin ja putoamisiin liittyvät hoitojaksot 65 vuotta täyttäneillä / 10 000 vastaavan ikäistä

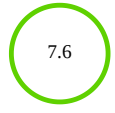

2023 - 2024

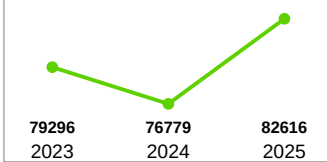

232.6	Petäjävesi
257.4	Mänttä-Vilppula
326.8	Koko maa
348.8	Jyväskylä
353.1	Keuruu
372.1	Saarijärvi

Uimahallin kävijämäärät

2024 - 2025

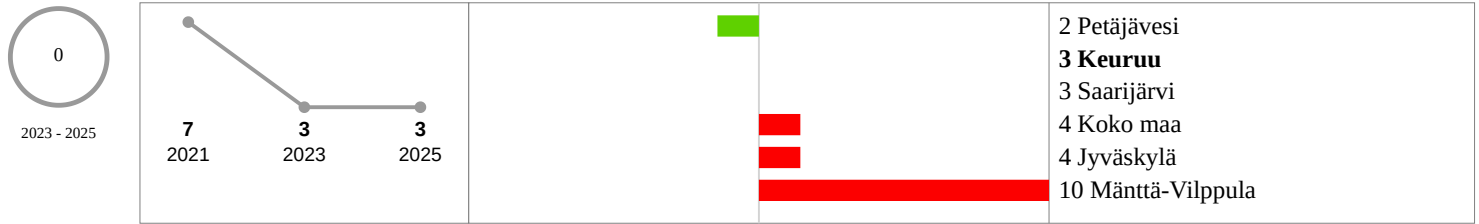

82616	Keuruu
--------------	---------------

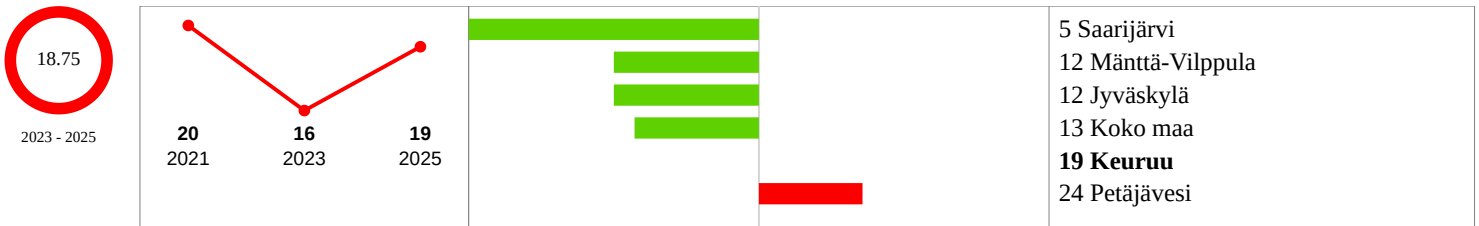
5. Mielenhyvinvointi

Yksinäisyys

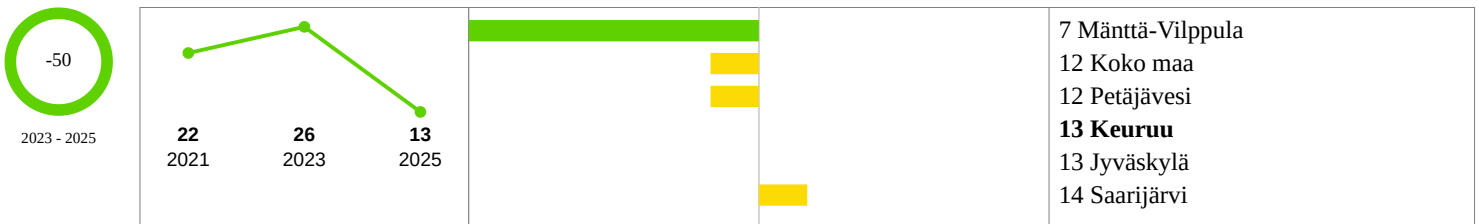
Tuntee itsensä usein yksinäiseksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Tuntee itsensä yksinäiseksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

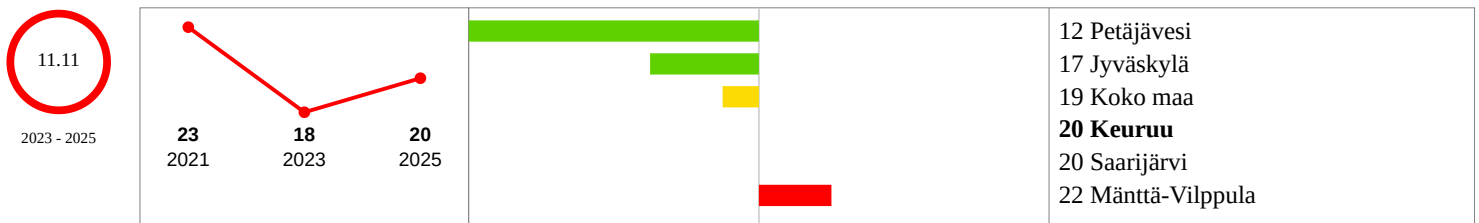

Mielenterveys

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

Vähintään kaksi viikkoa kestänyt masennusoireilu, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

Terveys

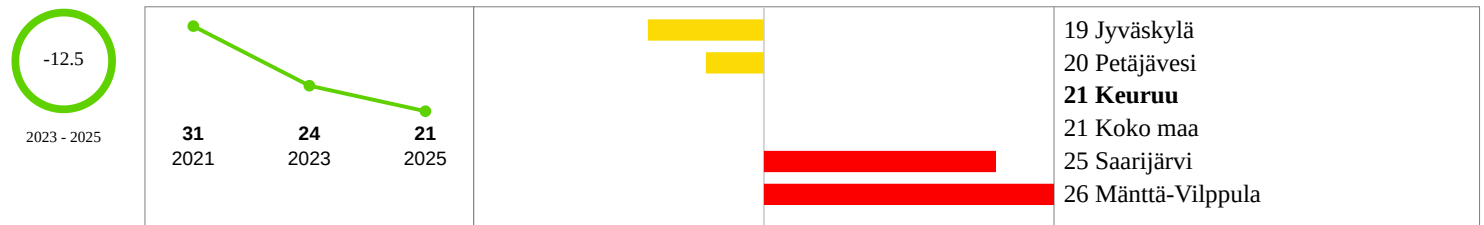
Kokee terveydentilansa keskinortaiseksi tai huonoksi, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Kokee terveydentilansa keskinortaiseksi tai huonoksi, % 8. ja 9. luokan oppilaista

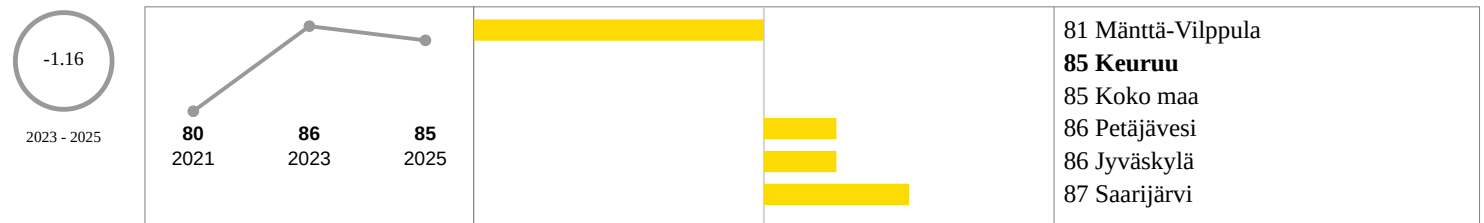

Kokee terveydentilansa keskinortaiseksi tai huonoksi, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Onnellisuus

Tyytyväinen elämänsä tällä hetkellä, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

Tyytyväinen elämänsä tällä hetkellä, % 8. ja 9. luokan oppilaista (2017-)

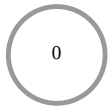
Tyytyväinen elämänsä tällä hetkellä, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista (2017-)

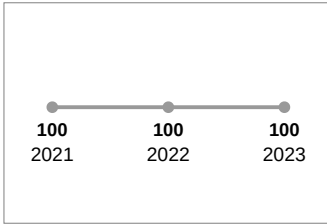
6. Osallisuus

Osallisuus

Kunta kutsuu säännöllisesti koolle liikuntaseurojen ja yhdistysten yhteiskokouksen

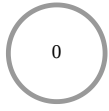

2022 - 2023

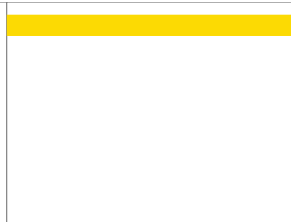
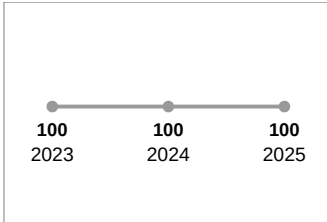

89 Koko maa
100 Keuruu
100 Mänttä-Vilppula
100 Saarijärvi
100 Petäjävesi
100 Jyväskylä

Kunnan palvelujen suunnittelussa ja kehittämisessä hyödynnetään asukasraateja ja foorumeja

2024 - 2025

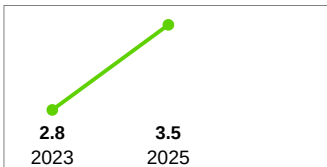

91 Koko maa
100 Keuruu
100 Mänttä-Vilppula
100 Saarijärvi
100 Petäjävesi
100 Jyväskylä

Osallisuus (kokee voivansa vaikuttaa paikkakuntansa asioihin/osallistua yhteisön toimintaan)

2023 - 2025

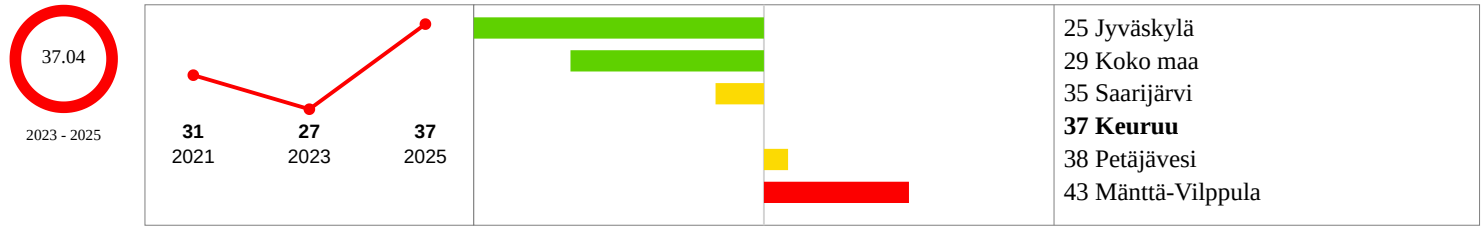

3.5 Keuruu

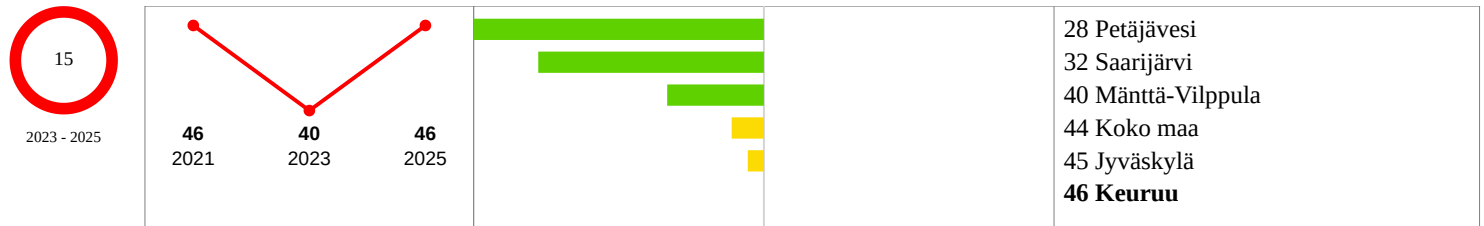
7. Ravitsemus

Ravitsemus

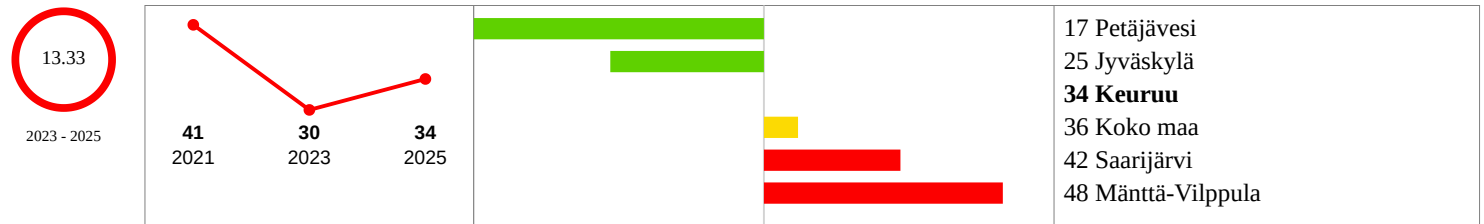
Ei syö aamupalaa joka arkiamu, % 4. ja 5. luokan oppilaista (2017-)

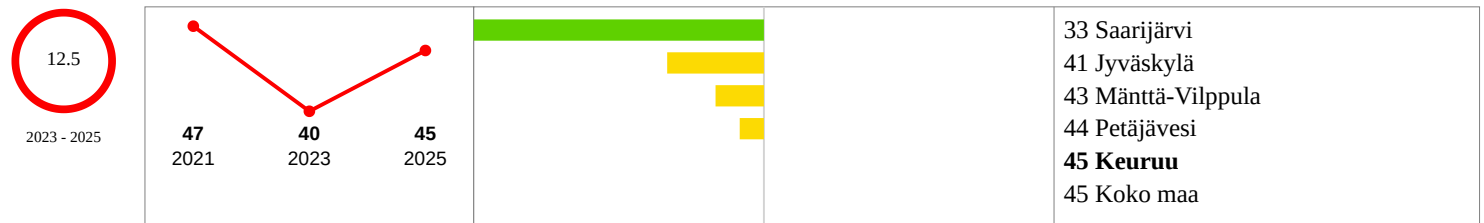
Ei syö koululounasta päivittäin, % 8. ja 9. luokan oppilaista

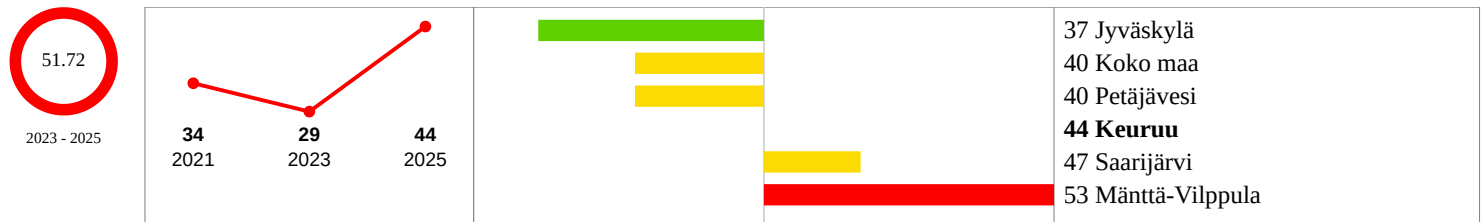
Ei syö koululounasta päivittäin, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, % 8. ja 9. luokan oppilaista

Ei syö aamupalaa joka arkiamu, % lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Hyvinvointikertomus 2025

2 Kokonaisuudet

Hyvinvoinnin ja terveyden edistämiseksi on valittu 7 tavoitekokonaisuutta, jotka ovat:

1. Ehkäisevä työ
2. Elinvoima
3. Kulttuuri
4. Liikunta
5. Mielenhyvinvointi
6. Osallisuus
7. Ravitsemus

2.1 Ehkäisevä työ

Ehkäisevä työ koostuu ehkäisevästä päihde- ja lähisuhdeväkivaltatyöstä. Ehkäisevää työtä tehdään yhteistyössä Keski-Suomen hyvinvointialueen, Multian ja Petäjäveden kuntien kanssa. Yhdyshenkilönä hyvinvointialueelle toimii hyvinvointikoordinaattori.

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Keuruun yhdistyksistä A-kilta ry ja Ystäväntupa ry järjestivät tukitoimintaa päihdekuntoutujille ja toteuttivat ennalta ehkäisevää päihdetyötä. Keuruun A-kilta siirtyi 3-päiväiseen aukioloon johtuen kuntouttavan päivätoiminnan määrän vähentämisestä. Ketvelniemen tiloissa oli 1 536 käyntiä.

Keuruun Ystäväntuvan tiloissa järjestettiin AA-toimintaa viikoittain. Keuruun seurakunta tarjosi tukea ja järjesti mm. leirejä päihdekuntoutujille. Diakonia avun tarve lisääntyi vuoden aikana. Ehkäisevän päihdetyön toimijat kokoontuivat kerran vuonna 2025.

Kouluilta saadun palautteen perusteella nuorten päihteiden käyttökokeilut koskivat pitkälti nikotiinipusseja. Vuodelle 2025 keuruun kaupunki teki sopimuksen Ehyt ry:n kanssa ehkäisevän päihdetyön opetussisältöjen toteuttamisesta alakoululaisille. Sopimusta täydennettiin kokemusasiantuntijan vierailuilla yläkoulun oppitunnilla.

Vuoden 2025-2026 nuorisopalveluiden teemana on "selvästi onnellinen 2.0". Teeman puitteissa järjestettiin mm. messut ehkäisevän päihdetyön teemoissa nuorille.

Nostoja kouluterveyskyselystä:

- Isossa kuvassa päihteiden käyttö jatkoi laskevaa trendiä.
- Alakoululaisten nikotiinituotteiden kokeilut olivat yleistyneet.
- Nikotiinipussien käyttö on lisääntynyt, yläkoululaisista 11% ja lukiolaisista 7%.

Nuorten kanssa työskenteleville henkilöille järjestettiin koulutusta perhekeskuksen toimesta väkivallan tunnistamisesta ja puheeksiottamisesta. Kouluterveyskyselyn tulosten mukaan lasten ja nuorten kokema väkivalta oli vähentynyt kaikissa ikäluokissa.

Keski-Suomen ainoa ja lähin turvakoti sijaitsee Jyväskylässä osoitteessa Liitukuja 2, 40520. Turvakotiin voi tulla mihin vuorokauden aikaan tahansa, asuinkunnasta riippumatta. Sinne voi tulla joko suoraan tai ottamalla yhteyttä puhelimitse 24 h/ vrk. Toimintaa järjestää Keski-Suomen ensi- ja turvakoti ry.

Tavoitteet:

Keuruulla kasvatetaan lapsia ja nuoria päihteettömään elämään.

Päihdehaittojen lieveilmiöitä pyritään minimoimaan ja tukipalveluita pyritään tuottamaan monipuolisesti.

Keuruulla tunnistetaan väkivalta ilmiönä, lähisuuhdeväkivaltaa pyritään ehkäisemään moniammatillisessa yhteistyössä ja ohjaamaan ihmisiä avun piiriin mahdollisimman varhaisessa vaiheessa.

2.2 Elinvoima

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä:

- Valtuusto hyväksyi Keuruun ensimmäisen tuulivoimaosayleiskaavan Lehmikorven alueelle.
- Kaupunginhallitus käynnisti datakeskuksen asemakaavoittamisen.
- Sähkö-Virkeät vahvisti Petäjävesi – Haapämäki välistä voimalinjaa, joka mahdollistaa energiainvestointien kytkennän verkkoon.

Työllisyyspalvelut järjestivät ja tuki rahallisesti nuorten kesätyöllistymistä pitkän perinteen mukaisesti. Työllisyyspalvelut järjestivät ensimmäistä kertaa kotoutumiskoulutusta sekä yhteiskuntaorientaatiokoulutusta keuruulaisille kotoutujille. Uutena palveluna kaupunki allekirjoitti vuoden 2025 lopulla Kelan kanssa yhteistyösopimuksen, jolla kaupunki tuottaa avustavia Kelan palveluita kuntalaisille.

Kuntalaiskyselyn 2025 mukaan vastaajat kokivat asuinalueensa viihtyisäksi (keskiarvo 4,0) ja turvalliseksi (keskiarvo 4,2).*

Keski-Suomen ensimmäinen esteetön uimaranta valmistui Nyssänniemeen loppuvuodesta 2025.

Yritysten liikevaihdon tiedot vuodelta 2025 valmistuvat kevään 2026 aikana. Vuonna 2024 yritysten liikevaihto laski Keuruun seudulla 4,3%. Yritysten henkilöstömäärä väheni 2,9%.

Avoimien työpaikkojen määrä pysyi matalalla tasolla kolmatta vuotta putkeen, joulukuussa 17 avointa työpaikkaa.

Työttömien työnhakijoiden määrä oli 15,1%. Kasvua edellisvuoteen 2,9%.

* Asteikko 1 erittäin epäviihtyisä/turvaton - 5 erittäin viihtyisä/turvallinen.

Tavoite: Keuruulaisten taloudellinen ympäristö on houkutteleva yrittäjille ja työssäkävijöille ja se tarjoaa monipuolisesti mahdollisuuksia toimeentulon hankkimiseen. Keuruun asuinympäristö on asukkaille viihtyisä ja turvallinen.

2.3 Kulttuuri

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Keuruun Museolla suurten muutosten vuosi

Keuruun museon näyttelyiden kävijämäärä laski edellisvuodesta. Kokonaiskävijämäärä museolla ja museokohteissa vuonna 2025 oli 8 002. Ilmaiskäyntien määrä nousi suhteessa maksaneisiin kävijöihin. Maksaneitten asiakkaiden määrä laski sekä Kamanassa että Keuruun vanhassa kirkossa.

Syyskuussa 2024 kirkkoneuvostolta tullut päätös siitä, että Keuruun museon vuokrasopimusta Kamanassa ei jatketa enää vuoden 2026 alusta, vaikutti siihen, että Keuruun vanhassa pappilassa toiminut ravintola Pappilan Pidot Oy lopetti ravintolatoiminnan helmikuussa 2025.

Museotoiminnan sijaitseminen samassa pihapiirissä tuki Pappilan Pitojen yritystoiminnan menestymisen edellytyksiä. Myös museon houkuttelevuus käyntikohteena matkailukeskus Kamanassa on perustunut merkittävästi kiinteistön muiden toimijoiden ja Keuruun kaupungin yhdessä tekemään matkailumarkkinointiin ja muuhun palvelutarjontaan Kamanassa ja Vanhan pappilan –alueella. Muiden Kamanan ja pappilan alueen toimijoiden lopettaessa osa museon vetovoimatekijöistä käyntikohteena poistui, eikä museolla ollut riittäviä resursseja tehdä itsenäisesti markkinointia yhtä kattavasti ja houkuttelevasti.

Museolla oli vuoden 2025 aikana erilaisia henkilöstöön ja sisäisen toiminnan järjestämiseen liittyviä muutoksia, jotka kytkeytyivät erityisesti museonjohtaja Laura-Kristiina Moilasen irtisanoutumiseen kesäkuussa ja uuden museonjohtaja Henna Tuomirannan palkkaamiseen lokakuussa. Operatiivisen toiminnan johtaminen ja järjestäminen oli järjestettävä tuolloin muilla tavoin, kun museonjohtajaa eikä varsinaista tehtävistä vastaavaa henkilöä ollut palkattuna.

Syyskuussa 2025 Keuruun kaupunki ja Keuruun museosäätiö sr laativat aiesopimuksen museotoiminnan siirtämisestä Keuruun kaupungille. Samassa yhteydessä tehtiin päätös museotoiminnan uu-sista tiloista; museo päätettiin siirtää osoitteeseen Keskusaukio 3, joka tunnetaan myös nimellä e-Center.

Tuomirannan aloitettua työt museonjohtajana alkoi varsinainen museotoiminnan muuttoon ja liikkeenluovutukseen liittyvä järjestelytoiminta. Museon kahden määräaikaisen työntekijän osa-aikaista työsuhdetta jatkettiin marraskuussa vuoden 2025 loppupuolelle saakka. He työskentelivät yhdessä vakituisen henkilökunnan (museonjohtaja ja amanuenssi) kanssa museotoiminnan muuttamiseksi uuteen käyntiosoitteeseen, kokoelmien osittaiseksi siirtämiseksi ja Kamanaan jäljelle jäävien vuokratilojen muuntelemiseksi museon kannalta käyttökelpoisempaan muotoon.

Monipuolista kulttuuritoimintaa muutosten keskellä

Vuonna 2025 museo järjesti yhteensä yhdeksän (9) näyttelyä omissa ja viisi (5) muissa kuin omissa tiloissa. Muita tiloja olivat Lehtiniemen palvelutalon aulagalleria sekä Kimaran lämpiö. Näyttelyistä 12 oli taidenäyttelyitä. Kesäkauden maksullisena näyttelynä oli Jääurheilun historiaa Keuruulla, joka esitteli aihetta KeuPan ja KeuPa HT:n kautta. Ensin mainitun perustamisesta tuli kuluneeksi viime vuonna 75 vuotta ja jälkimmäisen 30 vuotta. Näyttelytoimintaa museolla oli lukumäärällisesti edellisvuotta vähemmän, jolloin kaikkien näyttelyiden yhteismäärä oli 20.

Kuva 1. Jääurheilun historiaa Keuruulla -näyttelystä kesällä 2025. Kuvaaja Helena Kukkamo.

Museon merkitys Kulttuuriportaati-kulttuurikasvatussuunnitelman toteutuksessa oli jälleen merkittävä: museo toteutti useita omia kokonaisuuksia eri luokka-asteille. Myös varhaiskasvatus huomioitiin. Päiväkoti- ja koululaisryhmiä vieraili museon näyttelyissä muutoinkin. Kävijöitä ja osallistujia oli tässä ryhmässä yhteensä 888, mikä oli edellisvuotta enemmän. Kasvu selittynee sillä, että museo osallistui ensimmäistä kertaa 4.-lk:sten kotiseuturetken toteuttamiseen.

Kuva 2. Kolmasluokkalaista kulttuurisuunnistajia Kamanan rastilla 7.5.2025. Kuvaaja Helena Kukkamo.

Samaten yhteistyössä kirjaston ja kansalaisopiston kanssa toteutettu kulttuuriluentosarja keräsi yleisöä tuttuun tapaan. Santun talon residenssitoiminta jatkui myös entiseen tapaan kesäkaudella. Joulukuussa museo julkaisi Emanuele Arteniesin kirjoittaman Vanhan kirkon tiellä -teoksen, joka on museon tilaustyö ja museon kanssa yhteistyössä tehdyn pitkän tutkimustyön materiaallinen tulos. Kirjanjulkistamistilaisuutta vietettiin 11. joulukuuta ja kirjaa myytiin joulukuussa museokaupassa. Vuoden loputtua myynti siirrettiin yhteistyösopimuksella KirjaKeuruulle, josta sitä voi ostaa siihen saakka, kunnes museo avaa jälleen toiminnan uusissa tiloissa kesällä 2026.

Osana museon digitaalista saavutettavuutta ja opastussisältöjen kehittämistä museo liittyi digitaaliselle Reveel-alustalle, joka mahdollistaa museoille interaktiivisten opaskirjojen, karttojen ja lipunmyynnin tarjoamisen monikielisesti suoraan kävijöiden mobiililaitteisiin. Museon henkilökunta tuotti alustalle Keuruun vanhan kirkon esittelyn, joka on saatavilla 28 eri kielellä. Jatkossa museo voi osana palvelusopimusta tuottaa lisää materiaalia alustalle, esimerkiksi muistakin museon opastuskohteista tai museon näyttelysisällöistä. Digitaalisen sisällön tuottaminen lisää museosisältöjen saavutettavuutta ja toimii monipuolisena lisänä museon tuottaman sisällön valikoimaan.

Kuva 3. Digioppaaseen pääsee kuvan QR-koodilla. Logo päivitetään koodiin vuoden 2026 keväällä museon uudella, Keuruun kaupungin yhteisellä brändi-ilmeellä.

Vuoden lopussa museon muuttovauhti kiihtyy ja toimintoja karsitaan

Näyttelytoiminta jatkui Kamanassa vielä tammikuun loppuun 2026 saakka samanaikaisesti muuttovalmisteluiden kanssa, sillä museo oli tehnyt kesällä 2025 sitova näyttelysopimuksen kuvanveistäjä ja ympäristötaiteilija Jenni Tieahon kanssa. Vuokrausajaa Kamanan tiloista pidennettiin varsinkin tästä syystä, mutta myös sen vuoksi, ettei museon muutto voitu saattaa loppuun vuoden 2025 loppuun mennessä resurssisyistä ja tiukasta aikataulusta johtuen. Museon toimitilojen muuton yhteydessä myös museon kulttuurihistorialliset kokoelmat oli sovittu siirrettäväksi kaupungin museolle vuokraamaan säilytystilaan, sillä Keuruun seurakunta katsoi tarvitsevansa osan museon kokoelmien säilytystilasta jatkossa omaan toimintaansa. Taidekokoelmat jäivät entisiin, mutta neliömäärältään pienempiin tiloihin.

Museolla vuonna 2024 aloitettua vapaaehtoisverkoston kehittämistyötä ei voitu muutosten takia kehittää tai edistää, joten sen osalta ei ole tapahtunut edistymistä. Museon palveluita laitettiin myös tauolle, sillä henkilökunta tarvitsi muuttovalmisteluun keskittyneesti aikaa. Tästä syystä museonjohtaja Tuomiranta julkaisi tiedotteen, että museon kokoelmapalvelut, jotka sisältävät muun muassa erilaisia yksilöiden ja yhteisöjen tietopyyntöjä, lahjoitusten vastaanottoa ja arkistojen järjestelyä jäävät tauolle syksyyn 2026 saakka. Museokauppa lakkautettiin toistaiseksi 19.12.2025 alkaen, ja kaikki myynti- ja vuokrasopimukset purettiin niiden kanssa, joiden tuotemyyntiä museo oli tehnyt provisioperiaatteella museokaupassa. Myös Keuruun Taitelijaseuran kanssa tehtävä yhteistyö taidelainaamon osalta päättyi samanaikaisesti museokaupan lopettamisen kanssa.

Taidelainaamotoimintaa ei voida jatkaa uusissa tiloissa enää valtiosuoksien käytön kohdentamisperiaatteiden vuoksi. Sen sijaan museokauppatoimintaa jatketaan uusissakin tiloissa, mutta jää tarkasteltavaksi, harjoittaako museo enää välitysmyyntitoimintaa vai keskittykö se myymään ainoastaan itse omistamia tuotteita. Vuoden lopussa tehdyn inventaarion perusteella museolla on vielä kohtuullinen oma varasto joistakin myyntituotteista, joskin valikoimaa on syytä päivittää uusiin tiloihin sopivilla ajankohtaisilla tuotteilla, jotka kiinnostavat museon kävijöitä ja jotka eivät kilpaile muiden keuruulaisten lähitoimijoiden tuotevalikoiman kanssa.

Kohti uutta – kävijämäärien hiipumisesta museo jatkaa toimintaympäristön ja tilojen muutoksesta uuteen alkuun

Liikkeenluovutus Keuruun kaupungin ja Keuruun museosäätiö sr välillä toteutui vuodenvaihteessa, joten yksi ajanjakso päättyi 31.12.2025, kun Keuruun museon omistajaorganisaationa toiminut Keuruun museosäätiö sr lakkasi olemasta.

Kävijämäärien laskuun ja maksavien ja ilmaiskävijöiden määriin kokonaiskävijätilastossa vuonna 2025 on todennäköisesti vaikuttanut merkittävästi museon toimintaympäristössä ja Vanhan Keuruun matkailubrändialueessa tapahtuneet olennaiset muutokset vuosien 2024–2025 aikana. Kävijämäärän laskuun vuonna 2025 on voinut vaikuttaa myös se, että aiemmin Kamanan ympäristössä loppuvuodesta toteutetut Joulutori- ja Valopolku -tapahtumat järjestettiin muualla, eivätkä ne tuoneet enää kävijöitä museolle. Ilmaiskävijöiden lisääntynyt määrä voinee selittyä sillä, että seurakunnan tapahtumiin ja toimintaan osallistuvat vierailivat museonäyttelyissä lisääntyneesti museon maksullisen näyttelytoiminnan ulkopuolella eli keväällä ja syksyllä 2025. Pappilan ravintolatoiminnan ja kattavan markkinoinnin puuttuessa kesänäyttelyn potentiaalinen maksullinen asiakaskunta jäi toteutumatta.

Kävijämäärien nousuun ja sen edellytyksiin tulee kiinnittää tulevana vuosina huomiota osana muun museotoiminnan kehittämistä. Museotoiminnan sijoittuminen aivan Keuruun keskustan sydämeen luo uutta potentiaalia museon vetovoimaisuuteen, yhteistyömahdollisuuksiin ja kävijälukuihin. Uusi ympäristö, uudet verkostomahdollisuudet ja toiminta Keuruun kaupungin kainalossa luovat toivottavasti menestymisen edellytyksiä museolle.

Kuva 4. Jenni Kalsolan Maalikutein kerrottu -näyttelystä 4.10.2025. Kuvaaja Helena Kukkamo.

Keuruun kansalaisopisto

Kansalaisopisto toimi vuonna 2025 kolmen kunnan alueella yhteensä 36 eri toimipisteessä. Valikoimissa oli yleisöluentoja, ikääntyvien verkkoluentoja, kahdeksaa eri kieltä, taideaineiden opetusta, digitaitoja, liikunta- ja terveyskursseja, musiikkia, kädentaitoja, kotitaloutta, taiteen perusopetusta ja erilaisia yhteiskunnallisia aiheita. Kursseja toteutettiin myös yhteistyössä eri järjestöjen ja muiden toimijoiden kanssa. Toisen asteen opiskelijoiden oli mahdollista sisällyttää kansalaisopistojen kursseja opintosuorituksiinsa.

Opetustunteja annettiin yhteensä 8107, josta vapaan sivistystyön opetusta 7886 ja taiteen perusopetusta 221 tuntia. Kyläkuntien (mukaan lukien Haapamäki) osuus opetuksesta oli Keuruulla 23,4 prosenttia. Opiskelijamäärä (erillisiä henkilöitä) oli 2034, josta keuruulaisia 1179. Eri kursseille osallistuneita opiskelijoita oli vuonna 2025 yhteensä 4812, josta keuruulaisia 3278.

Eniten opiskelijoita oli liikunta- ja terveysaiheisilla kursseilla 2190 (45,5 % kokonaismäärästä). Tunteja liikunnassa ja terveydessä pidettiin 1891 (23,3 %). Musiikissa opiskelijoita oli 782 (16,3 %) ja opetustunteja 1961 (24,2 %). Käden taitoja opiskeli 571 (11,9 %) ja opetustunteja toteutui 1 712 (21,1 %). Taideaineiden opiskelijamäärä oli 571 (11,9 %) ja tuntimäärä 1 461 (18,0 %). Viidenneksi suurin aineryhmä olivat kielet, joita opiskeli 231 henkilöä (4,8 %) ja opetettiin 831 tuntia (10,3 %). Yleisöluennoilla ja yhteislaulutilaisuuksissa oli osallistujia yhteensä 438.

Kansalaisopiston opetuksen jakautuminen:

Keuruu 66,9 % (5428 tuntia)

Multia 8,7 % (702 tuntia)

Petäjavesi 23,9 % (1934 tuntia)

Verkkokurssit 0,5 % (43 tuntia)

Läntisen Keski-Suomen musiikkiopisto

Vuonna 2025 musiikin perusopetukseen osallistui keskimäärin 107 oppilasta. Ainoastaan Keuruulla toimivan 0-6-vuotiaiden musiikkileikkikouluun osallistui 47 lasta ja tanssinopetukseen 16. Opetusta annettiin yhteensä 4951 tuntia, josta musiikkileikkikoulun osuus oli 120 tuntia. Koko opetus oli valtionosuuden piirissä. Musiikkiopisto järjesti vuoden 2025 aikana Keuruulla 12 julkista oppilaskonserttia, joissa kuulijoita oli yhteensä 680. Keväällä 2025 toteutettiin myös koululaiskonsertit Haapamäen yhtenäiskoululla ja Pohjoislahden koululla.

Musiikkiopiston opetuksen jakautuminen:

Keuruu 75,9 % (3758 tuntia)

Multia 2,5 % (123 tuntia)

Petäjavesi 21,6 % (1070 tuntia)

Kirjasto

Vuonna 2025 Keuruun kirjastoista otettiin noin 147 000 lainaa ja niissä vierailtiin liki 79 000 kertaa. Kirjasto oli mukana järjestämässä tai osallistumassa 86:een tilaisuuteen tai tapahtumaan. Kirjastossa järjestetyistä tapahtumista eniten yleisöä, 116 henkeä, keräsi toimittaja-kirjailija Maxim Fedorovin vierailu syyskuussa.

Kirjasto sai kesällä 2025 opetushallitukselta rahoituksen Lukeva Keuruu -hankkeelle, jossa laaditaan 0-18-vuotiaille keuruulaisille lukutaitosuunnitelma. Hanke jatkuu vuoden 2026 loppuun. Lisäksi kirjasto järjesti yhteistyössä varhaiskasvatuksen ja koulujen kanssa Kulttuuriportaat-kulttuurikasvatussuunnitelmaan kuuluvaa kirjallisuutta ja lukemista edistävää toimintaa noin 1 900 oppilaalle. Kulttuuriportaiden kokonaiskoordinointi siirtyi sekin vuoden 2025 alusta kirjaston vastuulle (kts. luku Kulttuuripalvelut).

Kirjastojen tiloissa oli nähtävillä 23 erilaista näyttelyä, joiden sisällöt vaihtelivat maalauksista ja valokuvista kansallispuhutaskuihin, maalattuihin kiviin ja toiminnalliseen Kirsi Kunnaksen runo-olohuoneeseen. Asiakkaat ja yhteistyökumppanit hyödynsivät tiloja aktiivisesti myös esimerkiksi opiskelussa, etätyössä, yhdistystoiminnassa ja kansalaisopiston opetuksessa.

Kulttuuripalvelut

Kulttuuritalo Kimaran toimintojen ylläpito ja kulttuurituotanto olivat toiminnan keskiössä. Kulttuuritoimen oman tapahtumatuotannon lisäksi suurimmat käyttäjäryhmät ovat kansalais- ja musiikkiopisto sekä eläkeläisjärjestöt. Talon käyttöaste jatkoi kasvuaan. Kansalais- ja musiikkiopistot käyttivät Kimaran tiloja yhteensä yli 900 tuntia. Yleisötapahtumia järjestettiin noin 70 yhteistyössä eri toimijoiden kanssa. Vuoden nostoja olivat mm. Soiton paikka-festivaali sekä tasokkaiden esiintyjien lisääntyminen Kimaran ohjelmatarjonnassa mm. laulu- ja jazz-konserttien osalta. Tapahtumatuotannon vierailijoista yhä suurempi osa on vierailijoita toisista kunnista ja Kimara on lisännyt tunnettavuuttaan maakunnallisesti.

Varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen kulttuurikasvatusta toteutettiin Kulttuuriportaati-suunnitelman (liitteenä) mukaisesti. Kulttuuriportaiden koordinointi siirtyi vuoden alusta kirjastopalveluiden vastuulle. Uutena tavoitteena oli sisällyttää suunnitelmaan mukaan myös yläkoulut, ja tätä saatiinkin hiukan edistettyä. Kulttuuriportaiden ohjelmiin osallistuivat yhden tai useamman kerran kaikki varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen ikäluokat. Lastenkulttuurityön ja Kulttuuriportaiden tukena on alueellinen Kulttuuritaiteen lastenkulttuuriverkosto, jonka rahoituksella paikallista tarjontaa saatiin täydennettyä tanssiesityksillä ja sirkustyöpajoilla.

On linjattu, että kulttuurin saavutettavuuden edistämiseksi valtaosa lastenkulttuuribudjetista kohdennetaan Kulttuuriportaiden toteuttamiseen. Niiden lisäksi lastenkulttuuritoimintaa oli vuonna 2025 mukana lapsille suunnatuissa yhteistyötapahtumissa (mm. Keuruulaisen lapsen päivä, Keuruun seurakunnan Ilon kekkerit, Keuruun markkinaviikon lastenkonsertti, Unicefin Lapsiystävällinen kunta -juhla ja Loistolauantai).

Kulttuuripalvelut jakoi 2025 kohdeavustuksia 19 503 eurolla kulttuurijärjestöille ja tuotantoryhmille.

Tavoite:

Keuruu tarjoaa monipuolisesti erilaisia kulttuurielämyksiä, sivistystä ja matalankynnyksen mahdollisuuksia osallistua toimintaan. Kulttuuria tuotetaan yhteistyössä kolmannen sektorin toimijoiden kanssa.

2.4 Liikunta

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä:

Uimahallin toiminta, soveltava liikunta ja Liikkuva koulu, Liiku Keuruulla liikuntaneuvonta sekä Hurahda harrastamaan -lasten harrasteryhmien -hanke olivat liikuntapalvelujen osalta tärkeimmät hyvinvointia lisäävät toiminnot ohjatun matalan kynnyksen liikunnan edistämiseksi. Tämän lisäksi runsas liikuntapaikkatarjonta luo mahdollisuuden omatoimiselle harrastamiselle sekä seurojen ja muiden toimijoiden järjestämälle liikunnalle.

Vuoden aikana järjestettiin runsaasti isompia ja pienempiä tapahtumia yhteistyössä järjestöjen kanssa. Erityisesti lapsiperheet osallistuvat tapahtumiin hyvin. Yhtenä isona tapahtumana voidaan mainita Unicef - lapsiystävällinen kunta juhlat, jotka pidettiin Tervan liikuntapuistossa. Liikunta oli tapahtumassa isossa osassa.

Liikuntaneuvonnan asiakasmäärät laskivat 110 henkilöstä 83 henkilöön. Muuttuneena tekijänä hankekaudella työntekijän työpanoksesta 25% kohdistus Petäjaveden kuntaan. Ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa toteutettiin mm. työikäisille sekä vasta eläköityneille. Vuoden aikana jalkauduttiin apteekkeihin yhdessä seniorin hyvinvointineuvolan hoitajan kanssa ja järjestettiin ryhmämuotoista liikuntaneuvontaa sekä elintapaohjausta.

Uimahallin asiakasmäärät kasvoivat n. 3000 käyntiä. Käyntikertoja kertyi 82 616. Eniten kasvua oli seniorikorttikäynneissä sekä soveltavan liikunnan ryhmissä. Seniorikortin ikärajaa laskettiin 70 vuodesta 65 vuoteen, joka lisäsi käyntimäärää.

Liikkuva koulu-hankkeessa alkoi toinen vuosi. Hankkeen tarkoituksena on lisätä liikkumista koulupäivien aikana sekä tarjota tarvittaessa tukea lapsille ja nuorille move-testien perusteella. Ensimmäisellä hankekaudella luotiin toimintamallia perheliikuntaneuvontaan ja koulupt-toimintaan, johon ensimmäiset asiakkaat ovat ohjautuneet toisen hankekauden alkupuolella. Vuoden aikana täydennettiin koulujen liikuntavälineistöä, jossa hankintojen painopisteenä välituntiliikuntavälineet.

Vuonna 2025 move-testien tulokset heikentyivät 5. luokkalaisilla tytöillä ja pojilla sekä 8. luokkalaisilla pojilla. Seurattavana mittarina on heikon tuloksen saaneiden määrä eli vähemmän lapsia saivat heikon tuloksen verrattuna edellisvuoteen.

Liikuntapalvelut pyrkivät ennaltaehkäisemään kaatumistapaturmia järjestämällä voimaa ja tasapainoa ryhmiä. Lisäksi Lions Club Keuruu ja Keuruun kaupunki jakoivat 500 kpl liukuesteitä. Pääjakokohteita olivat eläkeläisten messujen kävijät, Tuurilakodin, Seiponrannan ja kotihoidon asiakkaat. Liukuesteiden yhteydessä jaettiin tasapainoharjoitusohjelmia. Kaatumistapahtumista johtuvat hoitajaksot jatkoivat vähenemistä vuodesta 2023 vuoteen 2024 (liukuestejaolla ei vaikutusta tähän).

Liikkumishjelma valmistui vuosille 2025-2028. Ohjelman painopisteet ovat:

1. Terveyttä edistävän lähiliikunnan sekä arki- ja luontoliikunnan edistäminen
  - Terveyttä edistävää ja arkiliikuntaa on edistetty Liiku Keuruulla liikuntaneuvonta -hankkeella. Luontoliikuntaa ja sen saavutettavuutta on lisätty uudella retkikartalla sekä parantamalla taukopaikkoja houkuttelemaan asukkaita luontoon.
2. Yhdistystoimintaa tuetaan ja harrastusten monimuotoisuutta ylläpidetään
  - Seurojen yhteistyön kehittäminen lasten liikuttamiseksi on aloitettu
3. Liikkumisympäristöjen rakentamisessa ja kehittämisessä sitoutuminen pitkän tähtäimen suunnitelmallisuuteen edistäen myös kilpa- että kuntoliikuntaa.
  - Lähiliikuntapaikkasuunnitelmaa on yhteistyössä teknisen toimen kanssa aloitettu.

Liikuntapalvelut jakoi kohdeavustuksia järjestöille 37 532 euroa, jotka kohdennettiin pääosin lasten ja nuorten liikuntatoiminnan edistämiseen. Kaupunki järjesti myös maksuttomia harrastusmahdollisuuksia osana Harrastamisen suomen mallia. Kerhoja järjestettiin jokaisella koululla ja järjestettäviä kerhoja oli tarjolla 20-25 erilaista ajankohdasta riippuen.

2.5 Mielenhyvinvointi

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä

Ennaltaehkäisevää mielenterveystyötä toteutti Keuruulla neljä yhdistystä: Ystäväntupa ry, Mielen Tie ry, MIELI Keurusseudun mielenterveys ry ja Fimfami ry (omaisille suunnattu yhdistys). Mielen Tie ja Ystäväntupa järjestivät avointa kohtaamispaikka- ja vertaistukitoimintaa arkipäivisin. Mielen Tien tiloissa vierailleiden kävijämäärä kasvoi edellisvuodesta. Käyntejä kertyi yli 1 500.

Avointa kohtaamispaikkatoimintaa ja kohtaamismahdollisuuksia järjestäviä toimijoita pyritään tukemaan. Kohtaamismahdollisuuksia on järjestetty mm. kansalaisopiston ryhmissä, kirjastoilla, liikuntaryhmissä, kulttuuritilaisuuksissa, oman elokuvan päivissä sekä kahvia ja kohtaamisia tilaisuuksissa.

Syyskuussa järjestettiin Hyvän mielen päivä keskusurheilukentällä, joka tavoitti noin 80 osallistujaa.

Tavoitteena oli:

- Lisätä tietoutta mielen hyvinvoinnista
- Vähentää ja poistaa mielenterveydenhäiriöihin ja päihdeongelmiin liittyvää negatiivista leimaa
- Tuoda näkyviin Keuruun alueella sekä valtakunnallisesti vaikuttavat toimijat mielenterveys- ja päihdetyön kentällä ennen kaikkea tuoda ymmärrystä siihen, että mielenterveys- ja päihdeongelmien kanssa ei tarvitse pärjätä yksin.

Tapahtuman järjestäjinä toimivat yhteistyössä :

Tapahtumaa toteuttivat: Ykköskoti Hilmar, Keuruun kaupunki, Keuruun Pallo, Mielentie, Sekasin live - hanke / Kriisikeskus Mobile , Mieli ry, Gradia ja Metsomäen kodit.

Syyslukukauden alussa alkoi Saapas-toiminta Keuruun yläkoululla. Aluksi toimintaa toteutetaan yhdessä seurakunnan ja kaupungin työntekijöiden voimin, mutta toiminnan on tarkoitus jatkossa toteutua vapaaehtoisten toimijoiden kautta.

Keuruun terveyskeskuksella toimi mielenterveys- ja päihdepalvelujen ajanvaraukseton vastaanotto, mutta se suljettiin loppuvuodesta.

Vuoden haasteena oli edelleen yläkoulun koulupsykologin puuttuminen Keuruun alueelta, joka johtui rekrytointihaasteista.

Mielenhyvinvoinnin edistämisen tavoite:

Tavoitteena on vahvistaa mielenterveyttä ja ennaltaehkäistä mielenterveyteen kohdistuvia uhkia.

2.6 Osallisuus

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä

Kuntalaisille järjestettiin erilaisia asukastilaisuuksia osallisuuden edistämiseksi, mm. yrittäjille järjestettiin hankintailta ja Einari Vuorelan koulusta järjestettiin kuntalaistilaisuus. Keväällä 2025 järjestettiin yhteistyössä kyläyhdistysten kanssa tavataan-tilaisuuksia 4 kappaletta, joissa esiteltiin asiointiliikennettä sekä seniorin hyvinvointineuvolaa ja käytiin vuoropuhelua alueen toiveista. Vuonna 2025 ei järjestetty Keuristikerho-osallisuustilaisuuksia.

Syksyllä asukkaille toteutettiin parittomin vuosin toteutettava kuntalaiskysely, johon vastasi 736 vastaajaa. Kyselyssä kysyttiin näkemyksiä mm. julkisesta liikenteestä, turvallisuudesta, talouden tasapainotuksesta, onnellisuudesta, asuinalueen viihtyisyydestä, yritystoiminnan edellytyksistä sekä asuinrakentamisesta. Osallisuuteen liittyvä kysymys, "koetko voitavasi osallistua yhteisön toimintaan" sai keskiarvon 3,5. Osallisuus-kysymyksessä oli kehitystä edelliseen kysymykseen 0,7 marginaalia, mutta kysymyksen asettelu oli 2023 toisenlainen, joten tulokset eivät ole täysin vertailukelpoisia. Tuolloin kysyttiin "koetko voitavasi vaikuttaa paikkakuntasi asioihin".

Vuonna 2024 osallistuvan budjetoinnin voittajaehdotus "puisto entisen taloustalon tontille" ei ole toteutunut, koska tontin omistukseen liittyviä asioita käsiteltiin hallinto-oikeudessa.

Vuonna 2025 vuorossa oli lasten ja nuorten osallistuvan budjetoinnin toteuttaminen, jossa voittajaksi nousi ehdotus "yläkoulun viihtyisyyden parantaminen". Osaksi vuoden 2026 talousarviota on varattu 15 000 euroa idean toteuttamiseen.

Keuruu sai Unicefin lapsiystävällinen kunta -sertifikaatin. Myöntämisen johdosta järjestettiin koko kunnan yhteiset juhlat Tervan alueella perheliikuntaillan yhteydessä 26.8.2025, johon osallistui lähes 400 osallistujaa.

Vanhusten viikolla järjestettiin "eläkeläisten messut", johon osallistui 340 osallistujaa. Tapahtumassa mm. järjestöt esittelivät toimintaansa.

Yhdistyksiä osallistettiin järjestökahveilla sekä seuraparlamentin tilaisuuksissa. Vammais- ja vanhusneuvostot tekivät yhteistyötä naapurikuntien Petäjäveden ja Multian kanssa.

Järjestöt tekivät tärkeää työtä osallisuuden kokemusten luomisessa ja kyläyhdistykset tekivät aktiivisesti yhteistyötä esimerkiksi tapahtumien ja tilaisuuksien järjestämisessä, joilla on merkittävä osallistava vaikutus paikallisesti.

2.7 Ravitsemus

Vuoden 2025 tapahtumia ja toimenpiteitä

Ravitsemuksen edistämistä toteutetaan yhteistyössä naapurikuntien Petäjaveden ja Multian, Keurusseudun ateria- ja tukipalveluiden ja Keski-Suomen hyvinvointialueen kanssa.

Keurusseudun ateriapalveluiden ruokahävikki väheneminen on tasaantunut vuoden 2025 aikana. Hävikkiruokaa myytiin kotitalouksille esimerkiksi Lehtiniemen, terveyskeskuksen Säteen ruokasalista ja keskustan yläkoulun ruokasalista. Seurakunnat jakoivat ruoka-apua.

Ravitsemustietoutta levitettiin yhteistyössä Jyvässeudun sydänyhdistyksen kanssa. Järjestö järjesti mm. ravitsemusnäyttelyt Kurkisaaripäivässä, Kahvia ja kohtaamisia tilaisuudessa sekä Eläkeläisten messuilla.

Kouluterveyskyselyn 2025 tulosten mukaan säännöllinen syöminen lasten ja nuorten keskuudessa on vähentynyt.

Aamupalaa ei syö joka arkiamu:

- 37% 4. ja 5. luokan oppilaista
- 45% 8. ja 9. luokan oppilaista
- 44% lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Päivittäin lounasta ei syö:

- 46% 8. ja 9. luokan oppilaista
- 34% lukion 1. ja 2. vuoden opiskelijoista

Tavoitteet:

Keuruulla kasvatetaan lapsia ja nuoria tasapainoiseen ja monipuoliseen ruokasuhteeseen.

Ikääntyneille mahdollistetaan avoimia tilaisuuksia sosiaaliseen kanssakäymiseen ja monipuoliseen ruokailuun.

Kaupunki jalkauttaa Keski-Suomen hyvinvointialueen maakunnallista "Hyvinvointia ravitsemuksesta" -suunnitelmaa.

OSA III KÄSITTELY TOIMIELIMISSÄ

3 Suunnitelman hyväksyminen toimielimissä

Hyväksytty Keuruun kaupungin Kasvun ja hyvinvoinnin lautakunnassa 18.3.2026 § xx

Hyväksytty Keuruun kaupungin hallituksessa xxxx xxx

Hyväksytty Keuruun kaupungin valtuustossa xxx xxx

Lähteet

Tilastokeskus 2026 <https://stat.fi/fi> (<https://stat.fi/fi>)

Keski-Suomen liitto 2026a <https://info.keskisuomi.fi/> (<https://info.keskisuomi.fi/>)

Keski-Suomen liitto 2026b, hyvän voinnin kuvapankki

Sotkanet 2026 <https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index> (<https://sotkanet.fi/sotkanet/fi/index>)

THL 2025. Ratkaisuja kestävästä yhteiskunnan rakentamiseen. Väestön terveys- ja hyvinvointikatsaus 2025.

[Kulttuuriportaati-suunnitelma 2025-26_päivitetty.pdf](#)

[Keuruun-liikkumisohjelma-2025-2028-Liikunta-elamantavaksi-kaikeille.pdf](#)